

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Kovas - March 4, 1966

Nr. 26

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AFRIKA VERDA

PER PASKUTINIUS PENKIUS METUS DAUGUMOJE NAUJŲ AFRIKOS VALSTYBIŲ BUVO PAKEISTI REŽIMAI IR VALDANTIEJI ASMENYS, KITOSE VADOVAJANTIEJI IŠSILAİKĖ. TAČIAU TURĖJO PERGYVENTI NE MAŽAI KRITIŠKŲ VALANDŲ... — NEGERESNĖ BUKLĖ IR AZIJOJE.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Palyginti visai neseniai įvyko perversmai Alžirijoje, Aukštutinėje Voltoje, Nigerijoje, Centrinėje Afrikos Respublikoje, Konge ir Ghanoje. Stiprų neramumų būta Ginejoje, Dramblio kaulo pakraštyje, Gabone, Nigerijoje, Chade, Ugandoje, Kenijoje, Tanzanijoje, Etiopijoje.

Visi pavykę perversmai turi bendro, kad juos įvykdė kariuomenė. Teisingai sekmadienį pastebėjo New York Times, kad Juodojoje Afrikoje kyla nauja figūra -- tai karininkas, pasinaudojantis savo jėga.

Iki šiol dauguma tų valstybių valdovų stengėsi laikytis bolševikinių valdymo metodų, nes jais lengviausia valdyti. Viena valstybė, viena partija, vienas visagalis vadas. Panašiu šūkiu vadovavosi ir Hitleris, tačiau jis bent dalyje gyvenimo (jo ūkiniam sektoriuje) toleravo privačią iniciatyvą, bolševikai gi ir to nepaliko.

Geresniam įvykių eigos supratimui, sustokime prie perėitos savaitės perversmo Ghanoje. Tai 7 su pusė milijonų gyventojų kraštas, maždaug New Yorko ir Pen-

sylvanijos valstijų kartu didumo. Kadaise, prieš 900 metų, toje vietoje jau egzistavo gana stipri negrų valstybė Ghana, tačiau apie ją liko tik legendos. Praktiškai reikėjo pradėti viską iš naujo, tačiau, kaip ten bebūtų, ta praeitis davė kažkokios stiprybės, kurios visai neturi kitos negrų valstybės. Reikia dar pridėti, kad ir ūkiniai, dėka išvystytos kakao pramonės, Ghana buvo geresnėje padėtyje už savo artimus ir tolimus kaimynus.

Tos valstybės priešakyje atsisotjo tūlas Kwame Nkruma, gimęs 1909 metais mažame tamsiame kaime ir ten pakrikštytas pagal R. katalikų apeigas. Besimokydamas jis parodė nepaprastą gabumą, gavo stipendijų, kurios jam leido nuo 1935 iki 1945 m. gyventi Amerikoje, studijuoti Pensilvanijos universitete. Be to jis vertėsi žuvų prekyba Harleme, miegojo požeminių traukinių stotyse. 1945 m. persikėlė į Londoną, kur dalyvavo britų sostinėje prasidėjusiam juodųjų nepriklausomybės sąjūdį ir ... susipažino su marksizmu.

Nkruma buvo laikomas vienu šviesiausių juodųjų vadų. Dėl to nenuostabu, kad jis pakilo į Ghanos prezidentus. Tačiau valdyti jam nesisekė. Juo toliau, juo daugiau įvykių eiga į jį stumė griebtis vis griežtesnių priemonių ir net vadintis "Osagyefo" -- išganytoju. Neturėdamas tačiau gero valdininkų kadro, Nkruma, nors ir paėmė viską į savo rankas ir praktiškai galėjo daryti, ką nori, atnešė savo kraštui ne gerovę, bet ūkinį ir moralinį chaosą.

Iš viso, jei kraštas ir neturi tinkamų sąlygų, kaip atitinkamo apsišvietimo laipsnio ir ūkinės gerovės, nėra ko kalbėti apie demokratiją. Jo likimas yra tik diktatūra. Ir ne tik Afrikoje, bet ir Azijoje bei Pietų Amerikoje. Blogiausia su diktatūra tačiau tai, kad nėra jokių legalių priemonių diktatoriui pakeisti. Vienintelė galimybė glodi jo paties aplinkumoję.

Nkrumai nuvykus į Pekiną iškoti naujų subsidijų, jį nuvertė jo paties kariuomenė.

Kokios krypties bus nauja vyriausybė, šiuo tarpu ne visai aišku, tačiau Washingtone Nkrumos nuvertimas buvo sutiktas su pasitenkinimu -- blogiau kaip buvo, negali būti.

Beveik tuo pačiu metu perversmas įvyko ir Sirijoje. Nors ji priklauso Azijai ir yra nepalyginamai aukščiau pakilusi, tačiau iš esmės žiūrint, ir čia veikia tos pačios taisyklės. Per 17 metų ten įvyko septyni kariniai perversmai. Ir čia kraštas oficialiai save laiko socialistiniu, tėra tik viena partija, kovoja tik atsikirti sparnai. Dabartinis perversmas buvęs "revoliucija 1963 m. revoliucijos išvalymui." Atrodo, kad po paskutinio perversmo Sirijoje daugiau įsigalės kairysis socialistinis arabų Baath partijos sparnas.

Dar toliau į rytus -- Indonezijoje -- apsukrus prezidentas Sukarno, kuris laikėsi balansuodamas tarp komunistų ir dešiniau nusiteikusių karininkų, vėl atitaisė savo pašlijusią padėtį, pašalindamas armijos vadą gen. Nasution, kuris prieš kiek laiko sudavė smūgį kompartijai, tačiau paties Sukarno nepašalino. Atrodo, kad tai buvo jo didžiausia klaida. Ten vis dar neramu ir dar viskas gali atsitikti.

PABALTIEČIŲ KONFERENCIJA NEW YORKE

Lietuvių, latvių ir estų konferencija akcijos Jungtinės Tautos reikalais įvyko vasario 12-13 dienomis New Yorke. Pirmąją dieną generaliniai posėdžiai vyko Liederkranz klube, Manhattan. Antros dienos bendri ir komisijų posėdžiai vyko Latvių katalikų centre, Bronx. Konferenciją sušaukė Lietuvių Jaunimo Antikolonialinė Lyga ir Latvių bei Estų komitetai Jungtinės Tautos, t. y. tautiniai vienetai, kurie vykdė Pabaltiečių laisvės akciją Jungtinės Tautos. (Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti, kaip vienas iš keturių dalyvavęs toje akcijoje, oficialiai neveikia). Pagal tarpusavio susitarimą, nuo kiekvienos tautinės grupės konferencijoje dalyvavo po dešimt delegatų ir dar kiek kviestinių svečių. Konferenciją ruošiant aktyviai talkino Lietuvių Studentų Sąjunga, kuri savo ruožtu įneša į Jaunimo Lygą, Kolegiškų susitarimų ir konferencijų buvo pakviesti ir dalyvavo šie lietuviai delegatai: R. Domarkaitė, R. Gulbinas, A. Gureckas, V. Kondrotas, R. Liutkus, J. Miklovas, A. Rukšėnas, J. Tallat-Kelpšaitė, N. Umbrazaitė, P. Žygas. Iš dešimties delegatų septyni studentai iš Chicago, Clevelando, Bostono ir New Yorko. Ir tai neatsitiktinai: akademinis jaunimas aktyviai jungiasi į akciją Jungtinės Tautos kovoje už Lietuvos laisvę. Vasario 16-ąją Jaunimo metuose jis ir sutiko laisvės kovų svarstymuose. Šios konferencijos de-

legatai Rūta Domarkaitė ir Janina Tallat-Kelpšaitė yra iš akademikų skautų dešimtuko, kuris Lapkričio 13-ąją įsiveržė į JT Saugumo Tarybos posėdį. Dienotvarkės pagrindiniai punktai, svarstyti konferencijoje, buvo šie: 1) JT misijų vizitų, sąryšyje su Lapkričio 13-sios manifestacijos dokumentų įteikimu, rezultatai, ir 2) Akcijai JT-se tešti veiklos ir organizacinių gairių nustatymas. Pirmuoju klausimu pagrindinį pranešimą padarė latvis kun. N. Trepša, iš lietuvių kalbėjo Algimantas Gureckas ir Juozas Miklovas. Antruoju klausimu padarė pranešimus visa eilė delegatų, lietuvių Paulius Žygas ir Nastutė Umbrazaitė. Antros dienos bendruose ir komisijų posėdžiuose aktyviai reikšėsi Algis Rukšėnas, Rimas Gulbinas, Rimvydas Liutkus, svarstant ateities veiklos klausimus ir pateiktų dokumentų projektus. Latviams ir estams primygtinai prašant, į dienotvarkę buvo įtraukti ir pranešimai apie Madison Sq. Garden manifestacijos organizavimo patirtį ir rezultatus. Šiais klausimais pranešimą padarė ir atsakė į paklausimus A. Gureckas. Posėdžiams pirmininkavo kun. N. Trepša. Jį pavadavo A. Gureckas, kuris taip pat iš lietuvių įėjo į rezoliucijų komisiją. Pirmąją konferencijos dieną posėdžiai buvo uždari platesnei publikai. Tai savaimė suprantama, kai detalios svarstomos vizitų į JT misijas rezultatai bei toli-

mesnės akcijos ruošimo reikalai. Pavergėjas, patyręs apie ateities darbus keliant mūsų bylą Jungtinės Tautos, gali bandyti imtis kontrapriemonių tų planų vykdymui net nepusėjus. Konferencijoje priimti bendri organizaciniai principai laisvės akcijai JT-se toliau tešti. Priimtas ir pabaltiečių pareiškimas. Senasis Lapkričio 13-sios žygio kreipimosi (angliškasis) pavadinimas, naudotas antgalvėse -- Baltic Appeal to the United Nations tapo oficialiu pavadinimu (sutrumpintai BATUNAS) Bendru pabaltiečių nusistatymu. Batunas nėra kokia tai nauja politinė organizacija, bet yra Lapkričio 13-sios dvasioje įvykęs lietuvių, latvių ir estų konsolidavimosi aiškiu ir vieninteliu tikslu: kelti Lietuvos, Latvijos, Estijos nepriklausomybės atstatymo

VIRŠUJE: Pabaltiečių konferencijos, įvykusios New Yorke vasario 12-13 d. atstovai. Pirmoje eilėje sėdi trečias iš kairės A. Gureckas, N. Umbrazaitė, J. Miklovas, konferencijai pirmininkavęs latvis kun. N. Trepša, estas V. Vinkman ir kiek toliau Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas P. Žygas. Antroje eilėje matyti lietuviai studentai V. Gerdvilis, R. Liutkus, A. Rukšėnas, R. Domarkaitė, J. Tallat-Kelpšaitė, R. Gulbinas ir trečioje eilėje V. Kondratas.

V. Maželio nuotrauka

klausimą Jungtinių Tautų Organizacijoje. Tam tikslui išrinktas Batuno vadovaujantis komitetas iš devynių asmenų, po tris nuo kiekvienos tautos. Iš lietuvių į komitetą išrinkta: Prel. Jonas Balkūnas, Juozas Miklovas ir Paulius Žygas.

JAUNIMO PETICIJA

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Peticija jau sausio mėnesio pradžioje buvo išsiuntinėta į viso laisvojo pasaulio kraštus. Ją gavo kraštų LB valdybos, Jaunimo Metų komitetai ir pavieniai asmenys. Peticijos paruošimu, redagavimu, spausdinimu, siuntimu ir informacija rūpinosi PLB Jaunimo Metų Talks Komisijos narys Stasys Lazdinis ir PLB Valdybos vicepirmininkas jaunimui Vytautas Kamanatas.

Kanadoje Jaunimo Peticijos reikalais rūpinosi Ka-

nados LB Krašto Valdybos Jaunimo Sekcijos pirmininkė Giedrė Rinkūnaitė. Jaunimo Peticija paskleista per LB apylinkės ir Jaunimo Metų Komitetus.

JAV peticija buvo pasiųsta Jaunimo Metų komitetams, LB apylinkių valdyboms, Studentų Sąjungos skyrių valdyboms ir daugeliui pavienių asmenų. Taip pat jos tekstus bei pavyzdžius išspausdino eilė JAV ir kitų kraštų laikraščių.

Jaunimo Peticijos parašų rinkimas prasidėjo per Vasario 16 minėjimus. Ypač

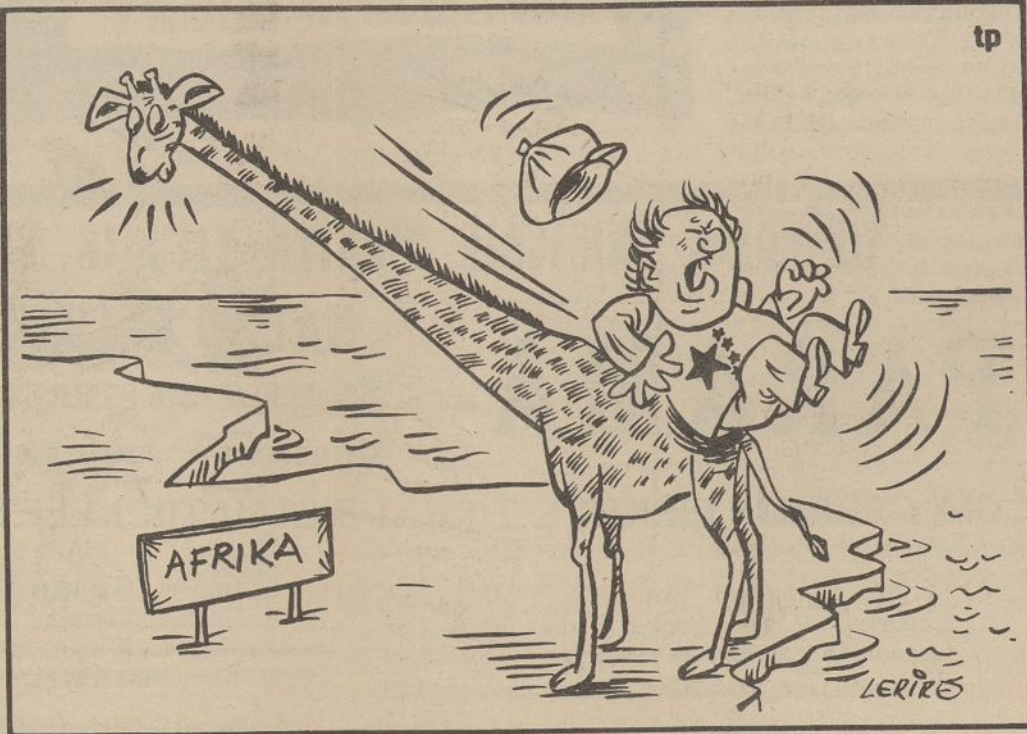
Ieškome seniausių Dirvos prenumeratorių

Per penkiasdešimt metų, kuriuos be pertraukos išėjo Dirva, daug kas joje pakito. Keitėsi redaktoriai, nuolatiniai bendradarbiai, prenumeratoriai, pagaliau ir pati laikraščio išvaizda bei turinys. Visa tai bus apžvelgta Dirvos sukaktuvinėje laidoje, kuri planuojama išleisti ryšium su baigiamuoju sukakties minėjimu š. m. gegužės 7 d. Clevelande, Carter viešbutyje. Redakcija jau organizuoja medžiagą šiai sukaktuvinei Dirvos laidai.

Viskam palaipsniui keičiantis, malonu pastebėti, kad kai kurių prenumeratorių ištikimybė Dirvai išsilaikė per visą Dirvos amžių, ištisus 50 metų. Sukakties proga norime tokius

prenumeratorių suregistruoti ir viešai pagerbti. Redakcija ano meto prenumeratorių neturi, todėl prašo tuos ištikimuosius prenumeratorių, kurie skaitė Dirvą nuo pat jos pradžios, pranešti redakcijai savo vardą-pavardę, adresą ir pridėti savo fotografiją. Šias žinias prašoma siųsti Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Prašome tuo pačiu adresu atsiliepti ir visus kitus prenumeratorių, kurie be pertraukos laikraštį prenumeravosi nemažiau kaip 40 metų, nurodant, metus, kuriais pradėjo Dirvą skaityti. Jų vardai-pavardės ir adresai bus taip pat skelbiami Dirvoje.

- Aš tik truputį pakėliau galvą...

MEDICINA IR ŽMOGUS

MŪSŲ GENAI

Dr. D. Degesys

Herman Muller savo raštuose nuogastauja, kad žmonija palaipsniui išsiginčija ir visai netolimoje ateityje pasaulis bus ne kas kitas, kaip didelė liginė, ir net patys stipriausi individai bus ambulatorijos pacientai. Pagal šį Nobelio premijos laureatą, viso to priežastis yra žmogaus genų kitimas. Kas gi yra tas genų kitimas ir kas gi yra tie genai?

Kiekvienas gyvas kūnas yra sudėtas iš celių. Kiekviena celė turi branduolį ir kiekvienas branduolys turi tam tikrą kiekį chromozomų, kurie susikibę savo galūnėmis sudaro lyg griaučius branduolio masei. Žmogaus celės branduolys turi 46 chromozomus, kiti gyviai turi kitokį skaičių. Genai yra mažytės komplikuotų baltymų dalelės, sukrautos chromozomuose lyg perlai ant virvutės. Jie yra labai maži ir matomi tik elektromagnetiniais

mikroskopais. Manoma, kad žmogaus celė turi apie 20.000 genų porų. Dalis iš jų, apie 500, yra daugiau ar mažiau ištišti ir jų funkcija yra žinoma. Viena pora genų sudaro vieną paveldimą savybę, kaip pavyzdžiui akių spalvą, kūno dydį, veido formą ir t.t.

Kai kurie mokslininkai prileidžia, kad gyvybė prasidėjo geno pradžia ir tik laikui bėgant ir besisijungiant didesnė genų grupė, atsirado pirma celė, o iš jos milijono metų eigoje išsivystė dabartiniai gyviai.

Genai turi labai įdomią savybę, būtent, kiekvienas genas pagamina lygiai tokį pat geną kaip jis pats, kuris vėliau lygiai tą patį kartuoja. Tokiu būdu, per tūkstančius metų ir per tūkstančius generacijų genas išlaiko savo tapatybę. Bet stebint evoliucijos eigą buvo pastebėta, kad ta vieno da geno cheminė struktūra dėl neišaiškinamų priežasčių kartais nuo karto truputį pakinta ir tą pakitimą mokslas vadina genų mutacija. Kartą pakitęs genas duplikuoja save pakitusioje formoje per milijonus generacijų, kol vėl truputį pakinta.

Jeigu pakitęs genas bus geresnis, tai jį paveldėjęs gyvis ar augalas bus geresnis arba stipresnis ir geriau prisiderins gyvenime. Jei geno pakitimas pablogins jo sudėtį, tai jį paveldėjęs gyvis, žmogus ar augalas, bus blogesnis negu jo pirmtakas. Reikia nepamiršti, kad paveldėta savybė priklauso nuo vieno geno iš tėvo ir kito geno iš motinos putės, vadinasi, vienai savybei turim turėti du genus.

Natūralios evoliucijos eigoje genai keičiasi ir visą laiką tobulėja. Evoliucijos mokslas mums rodo, kad tik stipresni ir geriau prisitaikę prie gyvenimo sąlygų išlieka ir plečiasi. Vadinasi, žmonių, augalų bei kitų gyvių gyvenime matome tendenciją tobulėti ir prisitaikinti. Pavyzdžiui, atsiradus penicilinui, jis buvo labai efektingas kovoje su daugeliu bakterijų. Laikui bėgant dalis tų bakterijų, dėl įvykusios genų mutacijos pačioje bakterijoje, prisiderino ir pasidarė atsparios penicilinui. Kai kurios iš tų bakterijų taip pamėgo peniciliną, kad pasirinko jį sau maistu ir kuo daugiau penicilino gauna, tuo geriau veisiasi.

Genų kitimui studijuoti vartojami maži vabzdžiai, kaip vaisyti muselės arba bacilos, ir augalų sėklos. Vabzdžiai labai greitai veisiasi ir per palyginti trumpą laiką įgalina stebėti kelias generacijas ir kartu kintančių genų savybes. Tokiu būdu buvo pastebėta, kad genai yra jautrūs radijo aktyviems spinduliams, aukštesniam temperatūrai ir kai kuriems cheminiam junginiams. Šių faktorių įtaka genai kinta, ir kinta greičiau negu natūralioje evoliucinėje eigoje. Radijo aktyvūs spinduliai turi neigiamą įtaką į genų savybes ir šių spindulių pakenktus genus paveldėję gyviai gauna įvairius vystymosi defektus.

Atominių karo atveju atmosferoje padidėtų radijo aktyvių medžiagų kiekis ir, žinoma, tai neigiamai paveiktų žmogaus genus. Daugelis genetikų mano, kad padidėjęs radijo aktyvių medžiagų kiekis ateityje sutrukdys natūralios evoliucijos eigą, padidins liginų ir išsiginčimų skaičių. Negalima sakyti, kad visi pakitę genai yra blogybės nešėjai. Yra genas, nuo kurio priklauso

žmogaus kraujo raudonųjų kūnelių forma. Normaliai šie raudonieji kraujo kūneliai yra apvalios formos. Bet yra žmonių, ypač negrų tarpe, kurių raudonieji kraujo kūneliai yra piau-tuvo arba jautno mėnulio pavidalo. Ši forma priklauso nuo pakitusio geno, kurs persiduoda iš kartos į kartą. Jei vaikas gauna iš tėvo ir iš motinos po vieną tokį geną, jis neišgyvena ir miršta nuo mažakraujystės; bet jeigu vienas iš tėvų turi normalų, o kitas pakitusį geną, tai vaikas paveldėjęs šią kombinaciją, ne tik gyvena, bet pasidaro atsparus malarijai. Malarijos parazitai nemėgsta tokios kraujo sudėties ir tokiame kraujuje nesivysto. Šie žmonės ne tik kad neserga malarija, bet ilgiau gyvena ir turi daugiau vaikų. Centrinėje Afrikoje jų yra apie 40%. Šis fenomenas randamas tik negrų tarpe. Baltiesiems gi šio atsparumo neturi.

Prieš 1921 metus visi diabetą turį žmonės mirėdavo jaunam amžiui ir tokiu būdu jų genai, nesantieji diabetą, buvo pašalinami nuo tolimesnio plitimo. Išradus insuliną, tokie žmonės dabar gyvena, veda ir turi vaikus, jų genai plinta ir rezultate diabetikų skaičius didėja. Tas pats yra ir su įgimtomis širdies ligomis. Pirmiau vaikai su įgimtais širdies defektais nesulaukdavo 20 metų amžiaus. Gi dabar, širdies chirurgijos dėka, jų amžius ilgėja, jie susilaukia vaikų ir taip jų genai plinta. Logiškai galvojant, atrodo, kad ateityje dauguma žmonių bus arba su įgimtomis ligomis arba su defektais. Bet stebint evoliucijos eigą, matome, kad nėra jau taip blogai. Pasirodo, kad labai dažnai įvyksta paradoksų, būtent, kad žmogus, paveldėjęs vieną normalų, o kitą defektyvų tos pačios rūšies geną būna apskresnis ir geresnis už tą, kurį paveldėjo du normalius genus. Atsiranda taip vadinamas "heterotik vigor". Suprasti šį paradoksą nėra lengva net ir tiems, kurie studijuoja šį klausimą.

Iki šiol genetikos mokslas buvo apsiribojęs mažų gyvių ir vabzdžių genų tyrinėjimais. Žmonių genų studijos yra labai komplikuotos dėl žmogaus komplikuoto ir ilgo gyvenimo. O be to, šiuos klausimus nagrinėjant, susiduriame su eugenikos filosofija. Tre-tysis Reichas paliko daug skaudžių atsiminimų, todėl eugenika nėra populiari. Reikia manyti, kad didėjant žmonių skaičiui ir atsirandant kas kart vis aštresniai kovai už būvį, šis klausimas pasidarys aktualesnis. Problema kaip pagerinti žmonių rasę bus nagrinėjama ne tik mokslininkų, bet ir politikų.

Nuotrauka pakeitusi istorijos raidą: Quang Duc nusižudymas.

NUOMONĖS IR PAŽIŪROS

MORALINĖ IMPOTENCIJA AR...
...PAPRASTAS NAIVUMAS

Metmenų 10 nr. Vytautas Kavolis paskelbė savo įdomius samprotavimus apie ideologijų išsekimo amžių. Ne tik lietuvių akademinėje jaunomenėje, bet ir visame Vakarų pasaulyje esąs pastebimas nesidomėjimas bent kokia ideologija. Ideologijas pakeičia praktiški uždaviniai. Vietoje ideologijų, kurios dažnai verčia jų vardu žmogui daryti skriaudą arba bent jos akivaizdoje tylėti ir tokiu tylėjimu daromąją skriaudą pateisinti. V. Kavolis iškelia moralinio jautrumo principą. Girdi, moralinis impulsas turi tą pirmumą prieš bet kokią ideologiją, kad jis protestuoja prieš visas skriaudas ir nepateisina jokių.

Šitaip suprantas moralinis impulsas jungia žmones, kurie jį savyje pajunta, nepaisant jų "savumo" ar "svetimumo". Žingsnis nuo paklusnumo doktrinai, kuri gali pareikalauti žmogų išduoti, į moralinį jautrumą, kuris verčia prieš skriaudą kovoti, Kavoliui yra evoliucija aukštesnį žmoniškumo laipsnį. Kaip ir kiekvienas evoliucijos žingsnis jis esąs rizikingas -- teigia V. Kavolis ir ... čia pat įrodo.

Po eilės pavyzdžių iš lietuvių gyvenimo, V. Kavolis toliau rašo:

"Kas sielojasi vien savo skriaudom, ir savo artimųjų, -- lieka svetimas moraliniam jausmui apskritai. Man įstrigo smulki moralinės impotencijos iliustracija: Pietiniame Vietname sudėginus keliems budistų vienuoliams, Vytautas Meškauskas Dirvoje pastebėjo, kad dėl to nereikia per daug jaudintis, nes tai esą ne tiek vienuoliams mums įprastine prasme, kiek ubagai..."

Neatsimenu, kad taip būčiau pažodžiui rašęs, tačiau tai dabar ne taip svarbu. Aš iš tikro nebuvau tuo susideginimu sujaudintas, nes jame įžitėčiau politinės propagandos pokštą, specialiai taikytą amerikiečiams. Atsimenu, kad apie tai teko kalbėtis 1963 metais su tuo pačiu Kavoliu Tabor Farmoj ir jis tada aiškino, kad Diemo režimas tikrai esąs negeras, jei dėl jo žmonės žudosi...

Mano moralinę impotenciją liečiąs sakiny buvo pasakytas po metų kitame Santaros-Sviesos suvažiavime. Beveik tuo pačiu laiku pasirodžiusiam Columbia Journalism Review, Fall, 1964 AP reporteris, Pulitzerio premijos už tarptautinį reportažą laimėtojas, Malcolm W. Browne, taip aprašo tą Kavolį sujaudinusį susideginimą:

"1963 m. birželio 11 d. Quang Duc susidegino judrioje Saigono kryžkelėje, apsuptas 350 daivnuojančių, vėliauomis mosikuojančių abiejų lyčių vienuolių. Budistų vadai suprato, kad toks siaubingas pasiaukojimas neturės jokios prasmės, jei Vakarų spauda ... apie tai nepraneš pasauliui. Vienuolių vadai prieš kelias savaites pranešė visiems korespondentams Saigone, kad du vienuoliai yra pasiryžę nusižudyti, jei budistų reikalavimai nebus patenkinti. Vienas vienuolis žadąs susideginti, kitas padaryti sau "harakiri" (disembowel himself).

Dienos slinko, buvo nemažai

demonstracijų, kurių metu nieko ypatingo neatsitiko. Spaudos dėmesys atslūgo. Ir taip atsitiko, kad aš buvau vienintelis Vakarų laikraštininkas stebėjęs tą gatvės demonstraciją, kurioje mirė Quang Duc.

Manęs po to klausė, kodėl aš nieko nepadariau savižudybei sustabdyti. Iš tikro aš negalėjau nieko padaryti, jei ir norėčiau. Aišku, kad abiejų lyčių vienuoliai daug kartų repetavo savo vaidmenis toje ceremonijoje ir buvo pasiruošę pasipriešinti sukludymui. Policijos gaisrininkų auto-vežimai buvo sulaukyti vienuolių, kurie metėsi po jų ratais.

Tiesą sakant, man ir neatėjo į galvą įsimaišyti. Laikraštininko pareiga yra stebėti ir pranešti naujienas, o ne jas pakeisti...

Laikiau savo pareigą nufotografuoti baisią Quang Duc savižudybę ir nuotrauką bei žinią galimai greičiau perduoti AP agentūrai.

Reakcijos nereikėjo ilgai laukti. Ji buvo tokia, esu tikras, kokios budistai laukė. Vienu smūgiu, jie laimėjo savo kovą... Būdinga, kad jei Vakarų laikraštininkas su foto aparatu nebūtų palidijęs Quang Duc savižudybės, istorija rasit, būtų kitaip pasiskususi..."

Šiandien, po poros metų, mes jau žinome kaip istorija pasisuko. Moralinis impulsas prezidentą Kennedy privertė paraginti Diemą nuverst. Ir ką gi? Jei Diemui išlaikyti valdžioje užteko 20.000 karinių patarėjų, už Ky valdžią šiandien kovoja dešimt kart tiek amerikiečių. Vienas jų seržantas Larry S. Pierce krito ant minos ir savo kūnu išgelbėjo savo draugų gyvybes.

Įdomu, kad šitas kilnus pasiaukojimas nesukėlė jokio didesnio atgarsio. Juk jeigu budisto nusižudymas įrodė Diemo režimo "negerumą", tai pagal tą pačią logiką Pierce pasiaukojimas turėjo įrodyti bolševizmo negerumą. Taip tačiau niekas neiškina ir man atrodo, kad Vytauto Kavolio sprendimas apie kitų moralinę impotenciją kyla ne tiek iš jo žinojimo, kiek iš jo paties, de-ja, daugeliui amerikiečių intelektualų būdingo, paprasto naivumo.

Vytautas Meškauskas

AUKOS DIRVAI

F. Baranauskas, Cleveland . 1.00
P. Keršys, Peninsula, Ohio . 2.00
J. Petrauskas, Oak Park, Ill. 4.00
A. Maturas, Chicago . . . 2.00
P. Mikšys, Cleveland . . . 4.00
W. Matulaitis, Cleveland . 4.00
Br. Veitas, Braintree, Mass. 5.00
P. Druseikis, Rochester . 1.00
J. Šepetytis, Detroit . . . 1.00
A. Garmus, Cleveland . . 2.00
Dr. F. Sutkus, Homewood 4.00
M. M. Šaltenis, Inglewood 4.00
M. Gureckas, Waterbury 10.00
M. Kleinaitis, Waterbury 5.00
J. Valkauskas, Waterbury 5.00
St. Virpša, Chicago . . . 4.00
J. Lesčinskas, Dorchester 2.00
J. Radas, Detroit . . . 3.00
J. Vaineikis, Chicago . . . 2.00
J. Preibys, Detroit . . . 4.00
Liet. Komit. Pas. Parod. N. Y. 15.00

Dr. V. Ramanauskas, Clev. 5.00
J. Grigaitis, Chicago . . 4.00
H. Bložė, Cleveland . . . 4.00
A. Mikalėnas, Detroit . . 4.00
A. Januška, Dorchester . 4.00
N. Matijošaitis, Los Angel. 15.00
A. S. Trečiokas, Orange . 5.00
B. Vembrė, Springfield . . 2.00
J. Gužulaitis, Omaha . . 1.00
A. J. Rimavičiai, Phoenix 1.00
Ant. Juozaitis, Cleveland 5.00
B. Dirmantas, Chicago . . 2.00
J. Budreika, Toronto . . 4.00
K. Dulys, Baltimore . . 4.00
A. Traška, Chicago . . . 4.00
E. Unger, Cleveland . . . 9.00
D. K. Pautienis, Racine, Wis. 2.00
P. Petrušaitis, Racine, Wis. 2.00
R. Liormanas, Rochester 1.00
V. Melinis, Matawan, N.J. 2.00
V. Žukaitis, Dayton . . . 4.00
M. Kavolis, Ashland . . . 3.00
G. K. Lunas, Westmon, Can. 3.00
V. Šestokas, Los Angeles 2.00
V. J. Ūsas, Detroit . . . 4.00
V. Valiulis, Waterbury . . 2.00
A. Poderis, Baltimore . . 3.00
Adomavičienė, Chicago . . 5.00

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Blackberry Brandy 5th — 3.69
2. Imported 80 proof Scotch wiskey 5th — 3.98
3. Canada Dry Vodka 80 proof 5th — 2.98
4. Wisnowa Cherry Liqueur 5th — 3.39

5. Import. German May Wine 5th — 0.98
6. Import. French Napoleon
Vermouth 5th — 1.19
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Botl. — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Panašios žinios ateina iš visų pasaulio kraštų ir JAV bei Kanados miestų. Jaunimo Peticijos pradžia yra graži ir sėkminga, rodanti lietuvių išeivijos ir jaunimo gyvumą bei entuziazmą kovoti už Lietuvos laisvę. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas išjudino visą pasaulį. Tai tik darbo pradžia. Turime su tuo pačiu entuziazmu ir energija rinkti parašus toliau.

Jaunimo Peticijos blankai gaunami Jaunimo Kongreso būstinėje Chicagoje (Jaunimo Centre), pas Jaunimo Kongreso Komiteto ir Komisijų narius, Jaunimo Metų komitetuose arba PLB Valdyboje, kreipiantis šiuo adresu: Vytautas Kamantas, 477 Cole Plaza, Willowick, Ohio 44094, USA. (vk)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n., VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina; tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NEUŽTENKA ORGANIZACIJOS — REIKIA IR AIŠKIAI UŽSIBRĖŽTO TIKSLO

Būdingas lietuviškai veiklaiatvaizduoti straipsnis tilpo Darbininko vasario 23 d. laidoje. Iš tikrųjų, tai lietuviškosios spaudos apžvalga, bet savo komentarais ir problemų apimtimi tai kartu straipsnis, iškelias dienos švieson mūsų organizacijų išsiblaškymą, siūlytų galų nebesuradimą, įvairiuose klausimuose pasimetimą.

Iš tikrųjų, tokiose vietose, kaip, pav., laikraščių redakcijose, suplaukia tiek įvairiausių "svarstymų ir nuomonių", kad nusišviesti idėjų ir planų stoka tikrai neturėtų. Kiek blogiau su visų tų planų įgyvendinimu. Okliktys planų įgyvendinimui skaičiumi nei kiek nemažesnės už planų ir sumanymų skaičių. Nelaimė ta, kad daugelis planuotojų "persikombinuoja" arba atsidūręs bejėgiopadėty, šaukia "patarkit, ką daryt?".

Ir Darbininke, į J. Kardelio siūlymą, PLB perorganizuoti taip kad ji būtų "globališkai autoritetinga", atsakymas yra tas, kad per daug energijos pašventus visokiems perorganizavimams, iniciatyva vistiek lieka pavienių privačių asmenų rankose. Tai ir esąs tas mažasis "aparatas", kuriam organizacijos galėtų padėti ir sudaryti darbu palankesnes sąlygas...

Ne kartą ir Dirvoje buvo iškelti Lietuvos Fondo reikalai. Girdime kartais Fondo vadovų šauksmą aukoti, kad greičiau pasiekus milijoną, girdėjome ir siū-

lymų, kaip to Fondo pinigas turėtų gaminti pinigą. O Darbininko apžvalgininkas randa, kad dr. A. Razma susidūręs su klausimu, ką daryti su 10,000 dol. pelnu, kam jį padalinti? Sako, spaudoje patarkit ką daryti... Atrodo, kad ir šis sumanymas nerado pritarimo. Pelno paskirstymo planas, kiek sunkus jis bebūtų, priklausotatstatuosenumatytiems organams. O gi turėtų būti galvų, kurios pelną skirstant ateitų su gerai išanksto apsvaistytu projektu.

Ir taip visa eilė nesustabdomai plaukiančių nuomonių srovė teka, vingiuoja, o eilės darbų laukia įgyvendinimo, talkos.

Tų darbų eilė daug kur susiduria su "pricipais", ta nesugriauama uola, kurioje kad ir padvelkia pelėsių kvapas, bet uolos gi negraisi. Daugelį atvejų pristinga noro ir kantrybės pažvelgti į gyvenimo tikrovę, sumanymą ar geras norais pagrįstą patarimą paleidus vėjais kaip balioną. Neatsižvelgiant į eilę gerai atliktų ir pavykusių darbų, daug laiko sugaištama blaškantis, užsispyrusiai savo nuomonę ginant ilguose posėdžiuose, intriguojant, net kerštauojant. O kiek atsitikimų būna, kai gerai pradėtas ir įsibėgėjęs darbas bandoma ardyti ir sugriauti. Tam užtenka energijos ir laiko. O pozityvieji darbai gi laukia talkos, o ne erzelio, darbo, o ne kliuvių.

East Chicagos burmistras dr. J. Nicosia pasirašo Vasario 16 proga Lietuvių Dienos proklamaciją, stebint ALT skyriaus valdybą. Stovi iš kairės: K. Valeika, T. Mason, pirm. A. Vinick ir Z. Moliejus.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI EAST CHICAGOJE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 48-tos metinės buvo paminėtos š. m. vasario 20 d. Minėjimą surengė ALT'o Lake apskrities skyrius, kuriam nuo pat įsisteigimo vadovauja Albert Vinick.

Vietos apylinkės dienraštis Hammond Times net per tris dienas skelbė lietuvių pasiryžimą atstatyti savo valstybę. Vasario 15 d. laidoje parašė vedamąjį, kuriame trumpai davė Lietuvos istoriją, partizanų kovas ir trėmimus į Sibirą. Vedamąjį baigė viltimi, kad, istorijos eigoje, Lietuva vėl atgaus nepriklausomybę. Laikraščiu medžiagą -- V. S. Vardžio Lithuania under the Soviets -- partipino L. T. S-gos East Chicagos skyrius.

Vasario 16 d. laidoje tas pats dienraštis, įsidėjo didelę nuotrauką, kurioje East Chicagos

šaltiniai. Tai, girdi, kažkas panašu į prie Kaspijos Baku nafatos šaltinius. Okupantas labai daug dėmesio kreipia į tai, bet visi gręžimo ir kiti darbai daromi labai patyliškai... Tur būt norima nusišviesti šį masalą. Bet uosle ir akis turi ir kiti, nes nafta, tas palaimintas gamtos produktas, dar daug ką vilioja. Taigi, jeigu Amerikos kapitalas rastų, kad Jurbarko nafta tikrai verta dėmesio, mums Tėvynės laisvės bylai būtų tai daugiau žadanti perspektyva.

L. Damulis,
London, Ont.

miesto burmistras dr. J. Nicosia, asistuojamas ALT'o skyr. pirm. A. Vinick, T. Mason, K. Valeikos ir Z. Moliejus, pasirašo proklamaciją, skelbiančią vasario 16-tą Lietuvių Dieną. Vasario 17 d. laidoje atžymėjo prie miesto rotušės iškeliamą mūsų trispalvę. Po nuotrauka parašė, kad Lietuvos vėliava keliama čia, nes savam krašte ją išstūmė klijis ir piatuvus.

Vėliavai iškelti leidimą išrūpino J. Pečiulis. Prie vėliavos pakėlimo susirinko virš 70 lie-

Chicagos lietuvių parap. klebonas kun. I. Vichuras, o invokaciją paskaityti -- Gary lietuvių parap. klebonas kun. J. Daniel.

Neįprastai, pirmiausia atliekama meninė dalis. Parapijos mokyklos vaikai padainavo trejetą lietuviškų dainelių ir pašoko porą tautinių šokių.

Dėl tos programos dalies tenka atskirai pasisakyti. Kadangi mokykloje dauguma vaikų yra ne tik ne lietuvių kilmės, bet gerą jų dalį sudaro meksikiečiai, kurie ir veido spalva skiriasi, tai žiū-

sutiko solistę ir ilgai nenorėjo paleisti nuo scenos.

Pasibaigus meninei programos daliai, pirmininkas grįžo prie šio susirinkimo tikslo -- Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paminėjimo. Skyr. valdybos pastangomis buvo gautos net trys proklamacijos, skelbiančios vasario 16-tąją Lietuvių Dieną: Indijos valstijos gubernatorius R. D. Branigan, Gary miesto majoro M. Katz ir East Chicagos miesto burm. dr. J. Nicosia. Susirinkime dalyvavę minėtų miestų atstovai perskaitė proklamacijas ir perdavė savo šefų sveikinimus lietuviams. Kongresmaną R. Y. Madden atstovavo demoraty Lake apskrities pirmininkas J. Kruppa ir perdavė jo ir savo vardu sveikinimus. Pagrindinę kalbą pasakė ALT sekretorius inž. Eugenijus Bartkus. Savo kalboje perdavė mūsų veiksmų nusistatymą kietai kovoti už siekiamą tikslą ir būti vieniniais. Griežtai pasisakė prieš bendradarbiavimą su okupantu ar jų agentais. Inž. E. Bartkus kalbą susirinkusieji atsidėję išklaušė ir šiltai priėmė.

Pabaigai buvo perskaitytos rezoliucijos, skirtos JAV Prezidentui, Valstybės Sekretoriui, Indijos senatoriams ir mūsų distrikto kongreso atstovui R. Y. Madden.

ALT'o reikalams surinkta virš 600 dolerių.

(aj)

REMKIME JAUNIMO DARBĄ!

Jaunimo Metai įžengė į trečią mėnesį. Sausis praėjo organizavimosi padėtyje. Tik su vasariu sėkmingai prasidėjo parašų rinkimas Jaunimo Peticijai. Jis baigsis PLJ Kongresu ir Dainų švente Chicagoje. Jau vien parašų rinkimas viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą išjudino ir įgalino jį pasireikšti. Peticijos įteikimas Jungtinėms Tautoms turės nuskambėti per visą pasaulį.

KOVO MĖNUO PASKIRTAS LĖŠŲ RINKIMUI. Dideli darbai -- didelės išlaidos. Lėšos plaukia, bet jų daug ir reikia: Jaunimo Kongreso reikalams -- parodomoms, parengimams, leidiniams, jaunimo atstovams iš kitų kraštų atsivežti ir t. t. Juk norime, kad Kongresas būtų ne vien JAV ir Kanados lietuvių jaunimo kongresas. Norime matyti jame daug mūsų jaunimo iš Australijos, Vakarų Europos ir Pietų Amerikos, iš kur ne visi jaunuoliai gali savo lėšomis atvažiuoti.

PLJ Kongreso Finansų Komisija dirba išsijusios. Visuose kraštuose veikia specialūs komitetai. JAV ir Kanados LB Apygardose bei apylinkėse sėkmingai darbuojasi atskiros komisijos. Mūsų jaunimo entuziazmas ir ryžtas yra pasigėrėtinai. Belieka pageidauti, kad mūsų visuomenė būtų šilta jį paremti. Džiugu, kad dideliems ir aiškiems lietuviškiems reikalams mūsų visuomenė nėra pasyvi, abejinga ir aukų nesigali.

Suprantama, nelengva yra prašyti, bet uždaviniai, kurie gula ant lietuvių išeivijos pečių, yra tokie dideli ir svarbūs, kad ir čia tinka Lietuvos laisvinimo šūkis: Kas apie Lietuvą galvoja -- tas išlaisvinimui aukoja, nes gi Jaunimo Metai ir Kongresas yra ne vien lietuvių išlaisvinimo kovos žymi dalis.

Lietuvai kritiškais laikotarpiais senesnioji lietuvių išeivių karta, pati gyvendama sunkesnėse sąlygose, sudėjo didesnę auką. Tik atsiminkime 1917-1922 metus. Dabar Lietuva gyvena dar tragiškesnį laikotarpį. Ir tai uždėda dabartinei išeivių kartai dar didesnę pareigą Lietuvai. Pagal išgalę remiame kiekvieną lietuvišką darbą, kuris padeda lietuvių išeivijai ir Lietuvos išlaisvinimui pagreitinti.

Jaunimo Metų programa gerai nustatyta ir vykdoma. Tik vienas jaunimas jos negalės pilnai įvykdyti be visuomenės paramos. Gražiausiais vaisiais bendrai pasidžiaugsiame Jaunimo Kongreso ir Dainų šventės metu. Žingsnis po žingsnio, darniai bendradarbiaudami, remkime šį užsimojimą darbu ir lėšomis.

Ed. Karnėnas

AR TAI NE DAUGIAU
ŽADANTI
PERSPEKTYVA?

Neseniai visose lietuvių kolonijose iškilmingai, bet daug kur ir su susikauptimu bei susirūpinimu paminėta mūsų Nepriklausomybės atstatymo 48-toji sukaktis.

Teko atsidėję pasiklausyti net dviejuose minėjimuose paskaitininkų išvedžiojimus. Vienas teigė, kad nėra ko nusiminti, nes Lietuvai vis tiek laisvės turės grįžti, nors ir ramios evoliucijos keliu. Komunistinis-totalistinis jungas, kurio replėse kenčia mūsų tėvynė, turės, girdi, vieną kartą griūti, nes jo irimui jau prasidėję dėl tarpusavio nesutarimų.

Kitas kalbėtojas tvirtino, kad daug kur laisvam pasaulyje Lietuvos laisvės bylai mes turime tarptautinės teisės atžvilgiu pripažinimą ir moralinės paramos galime susilaukti veik iš visų laisvę mylinčių žmonių. Taigi, teisybė mūsų pusėje, o tai daug žadanti perspektyva.

Po tokių samprotavimų, besiskirstant namo, teko išpūstais pasidalinti su eiliniu tautiečiu, kuris, mano manymu, išskėlė labai paprastą, bet praktišką, materialiai pagrįstą perspektyvą. Štai ką maždaug man pasakė:

Sovietinė ir net mūsų išeivijos spaudoj buvo rašyta, kad pastutiniais metais ypač Jurbarko apylinkėje aptikti gausūs naftos

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Trečiadienį uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

AKIMIRKOS

Laimėsime kovą be kovos?...

Smagu paskraidyti teorinėm ir beorinėm padangėm!

Bet ką, jeigu taip balioną pradurti, heliumą išleisti ir nutūpti ant žemės? Jeigu čia imti ir patikrinti, ar nors vaizduotėje pritaikinti Vliko pirmininko dėsnius praktiškai? Na, sakykim, pažūrėti į juos "pragmatiškai"...

Mums buvo nurodyta, pvz., drausmė ir autoritetas, kaip sąlyga ir laidas kovai dėl Lietuvos laisvės laimėti. Gerai, tai nėra neįmanomas dalykas. Sakykim, mūsų tautinė drausmė vieną gražią dieną užgimsta, o kitais metais jau užauga - pakyla tiek pat ar net aukščiau, negu žydų bendruomenėje. Su drausmės įvedimu natūraliai sužiba ir kitas paklusnumas vadovaujantiems autoritetams, it kuopos kareivių savo viršilai, - ką Vliko pirmininkas teisingai vadina "valdžios autoritetu". (Ak, valdžia, tas medumi apteptas žodis ir grietinėlis mirkytu idėja, apie kurią tiek buvo prisvajota dviejų dešimtmečių ne laisvės naktimis!..)

Drausmei ir autoritetui išmokus, jau be didelio vargo atsiranda kita Lietuvos išlaisvinimo garantija - organizacinis susiklausymas. Jis stiprėja, išstobulėja ir vis rikiuojasi į tai, ką pati vyriausioji organizacija mums pasakys. Visą darom, kaip tėvėlis nori, o jei užsimanom dar ką nors kita padaryti, tai pirmiausia tėvelio pasiklausiam: ar galima, ar bus gerai.

Aišku, tuomet jau savaime atsiras trečioji ir paskutinė Lietuvos išlaisvinimo sąlyga - "laisvųjų lietuvių vienodai suprasta Lietuvos laisvinimo samprata" (čia, be abejo, pirmininko stilius kiek sušlubavo, bet reikalui tai per daug nepakenkia). Pagal ją, tvirtai žinome ir tikime Lietuvos respublikos tarptautiniu teisiniu egzistavimu, su okupantu nebendradarbiaujame, jo marionetinių orkestrėlių muzikos nebesileidžiame užmigdomi, su Lietuvos pavergimu neapsiprantame ir tt. Gi neklausydami, silpnulius, kolaborantų pataikūnus ir visus tuos, kurie anot clevelandiečių rezoliucijų jau parodė prokomunistines tendencijas ir "veda drybas su Maskvos agentais" (!) - trumpai drūtai sutvarkome.

Kaip sutvarkome ir ar pajėsimė? O, jei tik būsim drausmingi, susiklausę ir vienodai supratę, kalnus galime nuverst! Kaip suvalkiečiai dainuoja: po dviejų trijų stiklėlių - jūrės marės ligi kelių...

Pirmiausia, žinoma, gražuonoj priverčiame iš pareigų atsi-

statyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Juozą Bačiūną, o jei nesutiks gražuonoj tai pašaliname.

Numatytiems būsimojo Jaunimo Kongreso kai kuriems kalbėtojams iš anksto atimame žodį. Nekviečiam ir neleidžiam jiems prasižioti per Vasario šešiolikąją.

Ypatingai griežtai atsirišojam nuo Valdo Adamkavičiaus ir bent penkiem metams jį uždaram priverčiamųjų sunkių darbų stovyklon Tabor Farmoje.

Pritardami sveikai Vyt. Meškauskio idėjai (aš asmeniškai labai karštai pritarčiau), savosios žemės melle užsiliepsnojusį Vincą Trumpą išstremiam į patį skurdžiausią Kedainių rajono kolchozą; tegu jis ten slieku landžioja agurkų lysvėse, tegu taip pridurkams sekdamas Vaidžiantą, gailiškai myli gimtąją velėną, tegu ten čėploja tautinį čiupliką su arielkininkais, mėšluočiais ir padleais, bet už tat savo tikrais broliais!..

Be abejo, Algirdą Greimą vėl išvietinam atgal pas mahometonus į Egiptą ir Turkiją ar pas Maoacetungą, - vien dėl to, kad šis bedievis pernai Chicagoje per gražiai nušnekėjo apie Palekį ir nepagarbiai atsiliėpė apie didžiausius lietuvių katalikų filosofus (jis Farmoje kalbėjo, kad iš viso tokių pas mus dar nėra)...

Kreivėną ir Jakubėną vien jau dėl būdingai panašaus pavardžių skambesio galutinai braukiam iš bendruomenės ir užfundinam jiems bilietus kelionei tėvynėn ten Salake ar Perlojoj užsimti skrudžių muzika su saviu veiklininkais.

Kitus, kurie Chicagoje ėjo "vesti derybų" ir semtis išminties iš sovietinio kubo, ypač Gaučį, Pautienį ir Galvą, be ceremonijų sušaudom ir jų galvas slapta paklaidam po išlaužtu cementu buvusįj stock-yardų tuščiuose sandėliuose...

Atliekame dar šimtą kitą panašių būtiniausių politinių patvarkymų. Visą vykdome rimtai, nejuokaudami (kaip aš čionajos), tik bolševikus juokindami...

Ir kas po to?

Net ir labai stambus glušas, rodos, galėtų aiškiai suprasti, kad nuo visų tų sampratų suvienodinimų ir žygių sąlygos laimėti Lietuvai laisvės kovą dar nė kiek nepagerės. Laidas, kad Sidziakauskas ar jo anukas galės grįžti nepriklausomon Lietuvon ministrų pirmininku, tebūtų lygiai tokia pat garantija, kaip kad šian dien aš užsimanyčiau atgauti iš

BRONYS RAILA

Petro Cvirkos kadaise jam duotą dviejų litų trumpalaikę paskolą.

Todėl visiškai nesuprantu ir tame neišmatu jokių pedagogikos, kaip galima ir kodėl reikia skelbti lietuvių išsivijai būtinais tokių nerealių ir aiškiai klaidingą dėsni. Jei lietuvių emigrantai ir išsivija savo keliais ir priemonėm tikrai gali gana naudingai padėti ir palengvinti Lietuvos išsilaivsinimo bylą, tai iš to neseika ir žinomom mūsų laikotarpio aplinkybėm negali sekti išvada ir sampratos elementas, jog tai yra "sąlyga ir laidas kovai dėl Lietuvos laisvės laimėti".

Kovai laimėti pirmiausia būtina kovoti ir nugalėti priešą, o tai mūsų atveju reiškia -- Sovietų Rusiją. Hipokrizijoje subrendę seni Vakarų pasaulio politikai labai rūpinasi, kaip drauge sutauka išlaikyti nepaliestą Rusiją, ir suka galvas, kaip ją, nepaliestą, išvaduoti nuo bolševikinio imperi-alizmo. Bet maži vaikai puikiai supranta, kad Kremliaus imperijos nugalėjimas įmanomas, pirmiausia, tik didelio tarptautinio karo atveju. Tikrai gaila, kad taip nemandagiai, nešvelniai, neliberališkai...

Kadangi tai per baisu ir nežmoniška, tai lieka dar kita galimybė, puoselėjama svajotojų ir stebuklo mėgėjų, - bolševikinės Rusijos palaipsniui suirimas iš vidaus. Tačiau iš mūsų turbūt tik labai nedažnas pagalvoja, kad sovietinės Rusijos imperijos perbloškimas ar ypač jos ramus, evoliucinis pasikeitimas iš komunistinės į socialistinę, demokratinę, net į senoviškai buržuazinę ir kapitalistinę - dar visai nereikštų automatiškai Baltijos valstybių išsivadavimo. Nieko panašaus!

Laisvei atgauti kiekvienam atveju būtiniausia sąlyga ir laidas yra mūsų tautos žmonių valia būti nepriklausomai, kovoti ir laimėti. Valia, kieta valia!... - kaip lengva ir paprasta taip pasakyti. Valia šiuo atveju tai lyg motoras automašiniui. Bet net inžinieriškai tobuliausias motoras neveiks ir mašina nevažiuos pati savaime. Tam dar reikalingas kuras, tinkamas benzinas. O tai yra nebe mechaninis-politinis, bet dvasinis-kultūrinis "elementas".

Viltys į laisvę ir svajonės apie naują geresnę santvarką tegali būti remiamos tautos didžiūmos valia, ryžtingumu, sugebėjimais ir norais, kuriems mes iš užsienio kada nors galėtume vertingai padėti arba - kvailume užkietėję kludyti.

Dar nebuvo sugalvota ir turbūt nebus jokios realios Lietuvos laisvinimo sampratos, kol josios dėsniuose ryškiai neišskelsime ir nepripažinsime tautos ka-

mieno, tėvynėje gyvenančios tautos pirmumo. Iš tolimų ir svetimų pagairių žiūrint, iš dabartinių ar iš priešvartinių pozicijų vertinant rytojaus perspektyvas, patinka mums ar nepatinka tenykščio gyvenimo socialinė ir ekonominė raida, jų nuosavos ar priimestos idėjos, skirtinga psichologija, kitoniškos negu mūsų pasaulėžiūros, bet kol lietuvių tauta savo žemėje išlaikys pakankamai svarų kūną ir patriotinę dvasią, - ji yra ir bus svarbiausioji jėga, vienintelis kietais pagrindas, patikimiausias laidas, lemantis veiksnys laisvei iškovoti ir išlaikyti, kai tik tam susidarys palankios tarptautinės sąlygos.

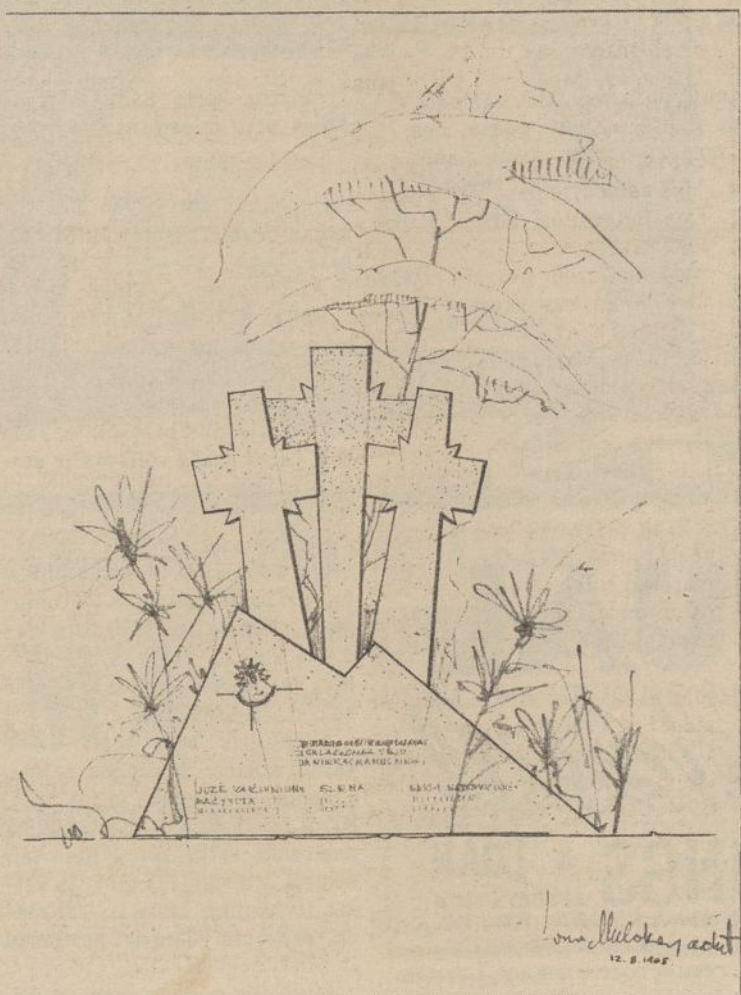
Tai yra tas pats dalykas, ką vienas kitas iš mūsų jau veik prieš porą dešimtmečių mėginom nusakyti, kaip "krašto primato principą" - vieną iš esminių rezistencinės sampratos dėsnių. Veltui to įsakmaus suvokimo būtom ieškojės tremties Vliko ir išsivijos sampratos, kur nuolat ir nuolat vis siekiama fantastiškai, taigi klaidingai, perversinti laisvųjų lietuvių vaidmenį. Žinoma, tai maloni teorija, bet ji yra nieko kito, kaip tik savęs klaidinimas.

Dėl to nedaryčiau specialaus priekaišto Vliko pirmininkui. V. Sidziakauskas, kaip suprantama, turi juk surasti ir priskirti savo vadovaujantį komitetą veiklai didžiulę ir lemiančią reikšmę. O kadangi dar prieš dešimtmetį su viršum, kaip anuomet laikraščiuose būdavo užsimenama, Liet. Rezistencinė Santarvė jis, sako, kaip pavyzdingas katalikas, laikęs masonų užmačia ir šašu Lietuvos laisvinimo byloje, tai be abejo jis nesekdavo ir Santarvės žurnalo, kur tos problemos nekartą ir ne du būdavo aiškinamos ir ryškinamos.

Gal tada jis to eilinio visų aukašaburnių plepalo nebūtų iškėlęs į Lietuvos laisvinimo sampratos dėsnių vaidmenį. Gal įprastų skirtų tikrą reikšmę kovos ir karo žodžiams, o valdžios autoriteto idėją būtų palikęs tautos kamieno autoritetui, kaip jis jau pripažįsta jai teisę apsispręsti dėl būsimo santvarkos. Ir svarbiausia, būtų gal kitaip vertinęs, kuriam iš tautinio likimo elementų, arba pradų, ypač šioje tautos nelaisvės gadinėje galėtų ir turėtų būti teikiama pirmenybė.

IDOMI KNYGA
MAŽIESIEMS
SKAITYTOJAMS

Geros, lengvos, įmanomai pasikaitomos grožinės literatūros mūsų mažiesiems skaitytojams turime nepersdaugiausia. Gal kiek daugiau yra tokios, kuri tinka paaugiesiems skaitytojams, bet ne vaikams nuo darželio amžiaus iki pirmųjų pradinės mokyklos skyrių. O gera lietuviška prozinės literatūros lektūra yra viena

Architekto Jono Muloko Chicagoje pagamintas vienai šeimai antkapio projektas, kuriame paliktos tėviškos išsiilgimas išreikštas trijų kryžių siluetu.

JAUNIMINIS SUBATVAKARIS
BOSTONE

Galima sakyti, jau susidarė protas vasario mėn. kultūrinį suatvakarį skirti jaunimo pasisakymams. Kai kada programos atlieka Bostono lietuvių jaunimas jungtinėm jėgom, o kai kada atskiri vienetai. Šiemet savo žodį tarė Korpi! Neo-Lithuania senjorai Nijolė Vaidaitė ir Algirdas Antanavičius. Vakar programai vadovavo dr. Algirdas M. Budreckis.

Kultūrinis subatvakaris buvo surengtas vasario 19 d. ALTS-gos Bostono sk. namuose. Kaip visada, giedrą vakaro programos įvadą (o taip pat ir pabaigos žodį) pasakė kultūrinio subatvakarių pirm. inž. Edm. Cibas. Dr. Alg. M. Budreckis, šį kartą Bostone viešėjęs kaip pagrindinis Vasario 16 d. iškilnių kalbėtojas, programai vadovavo laiku žodžiu ir įsijautimu į Vakarų notuoką, lyg jis būtų mūsų parengimų stilių pastudijavęs.

Nijolė Vaidaitė kalbėjo apie pesimizmą lietuvių poezijoje. Pradėjusi Juozo Mikuckio vėlybesnės lyrikos citatom ir baigdama Vl. Šlaito poezijos ištraukom, ji apžvelgė nemenką būrį lietuvių poetų ir jų kūrybos, visur atradus daug pesimizmo ir beviltiškumo, pasigėsdama tojų kūryboj giedros ir optimizmo.

Algirdas Antanavičius, pradžioj paskaitydams ilgesnį ištrauką iš M. Katiliškio raštų, teigė, kad ir lietuvių grožinėj prozoj mažai tesą humoro ir džiaugsmo. Abiejų prelegentų -- N. Vaidaitės ir Algirdo Antanavičiaus -- kalbos buvo suatsidėjimu paruoštos, netrūko jose jaunatviško polėkio, drąsos ir savaimingumo.

Diskusijos, kurios nusitęsė beveik iki 10 val. vakaro, parodė, kad jaunieji prelegentai palietė jautrias ir gyvas problemas. Gal ne tiek buvo keliama klausimų, kiek bandoma praplėsti ir pagilinti jaunųjų tartas mintis. Diskusijoje dalyvavo Ant. Gustaitis,

iš pagrindinių sąlygų išlaikyti lietuvių prieaugančioj kartoj.

Gerą darbą atliko Lietuvių Dieimų žurnalo leidykla (Los Angeles, Calif.), išleisdama Daumanto Čibo "Žaizarą", "pasaką mažiems, teisybę dideliems". Šią didesnio formato knygą, atspausdintą stambesniu ir gilesniu šriftu, medžio raizinių iliustracijomis meniškai iliustravo žinoma dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė.

Pasaka nelygu pasakai. Kitos jų, kad ir kaip fantastingos, mažąją sako apie mūsų mažąjį skaitytąjį turintį sudominti pasaulį. Šios pasakos autorius, Daumantas Čibas, nors daugiau žinomas kaip fotografijos meno puoselėtojas, nesvetimas ir vaikų literatūros srityje. Dar 1937-40 jis redagavo mėnesinį žurnalą Motiną ir Vaiką ir vaikams dvasiaitinių laikraščių Vyturį. Tad ir kaip pasakos kūrėjui jam pirmiausia rūpi mūsų mažosios skaitytos, esančios už Lietuvos ribų, reikalai ir problemos. Jos, žinoma, nesudėtingos, bet viena iš jų -- savo tėvėlių žemės pažinimas -- itin reikšminga.

Dėl to ir šio pasakos didvyris Žaizaras, kalvio sūnus, išaugęs nepaprastai stipriu vaikin, nebesintkina tėvo kalvę, bet išsina į platų pasaulį vaduoti pavergtųjų. Išvaikęs pavergėjus ir išlaisvinęs pavergtąją šalį, kuri pasirodė besanti Lietuva, Žaizaras persikviečia ir savo senosius tėvus į jų tėvynę ir visi gyvena laimingai.

Nors pasakos turinys ir nesudėtingas, bet jam daugiau vertės duoda lengva, gera ir stilinga kalba. Ypač daug gyvumo įneša dažnas ištiktukų panaudojimas. Pasaką skaitai tartum kurį populiarių vyšk. Valančiaus pasakojimą, išsiai perpinatą gyvais ištiktukais. Tada primena ir kai kurios mūsų liaudies pasakų stilių, kaip šit: "Aukso vainikas pasviro, tilinks nuo galvos nukrito, cidir vidurį į pakalnę nusirito, murmelekt į ašarų pakalnę -- ir paskendo" (pusl. 7).

Autoriui linkėtina, kad jis ir daugiau panašios literatūros duotų mūsų mažiesiems skaitytojams, tai yra tokios, kur pasaka mažiesiems virsta teisybe didiesiems.

A. Rimtenis

inž. J. Mikalauskas, inž. R. Veitaitis, Kerbelis, St. Santvaras, dr. Alg. M. Budreckis ir, savo pažiūras gindami, N. Vaidaitė ir Alg. Antanavičius. Pasisakymai gerokai išryškino pasimizmo ir beviltiškumo priežastis lietuvių grožinėj literatūroj, buvo nurodyta, kad tų broųžų nestokoją ir kitų tautų grožiniai raštai. N. Vaidaitė ir Alg. Antanavičius, nors vietomis atrodė esą "priešininkų" įtikinti, vistiek spyrė ir reikė optimizmo bei giedros ilgesio.

Kultūrinio subatvakario maloni staigmena buvo svečiai nebuvo: liai -- Jaunimo kongreso pirm. A. Zaprackas ir būsimo kongresinės jaunimo stovyklos vedėjas kun. A. Saulaitis, SJ. Abu jie tarė žodį, kviesdami Bostono liet. jaunimą ir visuomenę kongrese dalyvauti, o taip pat ir to kongreso rengėjų užsimojimus paremti. Dr. A. M. Budreckio šilatai supažindinti, abu svečiai subatvakario dalyvių buvo nuoširdžiai sutikti ir išlydėti.

Inž. Ed. Cibas atskiru žodžiu pasveikino darbštų BALFO ir kt. Bostono liet. organizacijų veikėją Ant. Andriulionį 60 metų suakties proga. Jubilifatu buvo įteikta dovana -- naujasis Korpi! Neo-Lithuania leidinys. Ant. Andriulionis atsiliėpė trumpu "dėkui".

Jauniminio subatvakario pasisekimas buvo pasigėrėtinas -- buvo pilna salė jaunimo ir vyresnių. Kitas, nepaprastas ir neeilinis, kultūrinis subatvakaris yra rengiamas tuose pačiuose Tautinės S-gos namuose kovo 5 d. 7 val. vak. Komp. D. Lapinskas kalbės apie moderniąją muziką, o solistė Aldona Stempužienė yra pakviesta padainuoti keletą dainų. Ištikro, tai bus komp. D. Lapinsko prieškoncertinis pasirodymas (jo koncertas Bostone yra rengiamas kovo 12 d. Jordan Hall). Kultūrinio subatvakarių lankytojai iš anksto maloniai kviečiami to parengimo nepamiršti.

(kl)

D. LAPINSKO
KONCERTAS

Kovo 12 d. 8 val. 30 min. vak., Jordan Hall yra rengiamas komp. D. Lapinsko kūrinii koncertas. Koncertui rengti yra sudarytas komitetas, kurio prieky stovi Ant. Gustaitis. Koncerte dalyvaus solistė Aldona Stempužienė ir pianistė Aldona Kepalaitė, be to, simfoninis orkestras, vadovaujamas paties komp. D. Lapinsko. Tokio koncerto surengimas yra surištas su nemonkom išlaidom, todėl pasirūpinta koncerto rėmėjais, kurių jau atsirado apie 70.

Itin maloni naujiena -- Mass. Gubernatoriaus John Volpe sutiko būti komiteto Garbės pirmininkas. Berods, tai itin retas atsitiktumas, kad į mūsų kultūrinę parengimą įsijungtu pirmasis šios valstybės vyras. Be abejo, tai įpareigoja Bostono lietuvių visuomenę dar stipriam mūsų jauno kompozitoriaus kūrybinę pastangą paremti.

IZ. VASYLIŪNO KONCERTAS

Kovo 15 d. Jordan Hall įvyks tų mūsų žinomo smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas. Programoj Mozarto, Brahmsio ir Jul. Gaidelio kūriniai. Prie fortepiono Vytenis M. Vasyliūnas. Koncerto pradžia 8 val. 30 min.

HELP WANTED MALE

FOSTER
WHEELER
LIMITED
ST. CATHARINES
REQUIRES
FULLY QUALIFIED
& CERTIFIED
ALL POSITION
PRESSURE
WELDERS
With boiler and pressure vessel experience. Tests will be given. Interviews will be held in St. Catharines at the plant,
81 EASTCHESTER AVE.
ST. CATHARINES, ONT.,
CANADA

(26-28)

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.

Patį žinomiausią ir patikimiausią firmą Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 964 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7360 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W.

Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 290 Franklin Avenue.

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.

Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

ONA KARPIENĖ

-- kaip ją kiti vertina

(2)

Daugelį savo istorinių apsakų rėmiau išvadomis, kad -- toks buvo likimas. Senovėje lietuviai tikėjo, kad viskas, kas pasaulyje dėjos, buvo įvykę likimų dievo Praamžiaus nulemtu: viskas turėjo taip įvykti, kaip buvo jo prieš neatmenamus amžius patvarkyta.

Jeigu Onos pasirinkimas tapti vaistininke būtų išsipildęs, ji Clevelande būtų besidarbuojanti užsidarius kokioje vaistinėje, ir lietuviams būtų gal ir likus nežinoma. Bet likimo jai buvo lemta įsijungti į tą gyvenimą, kuriame ji buvo reikalinga, labai naudinga ir visapusiškai tinkama.

Dabar mums rūpinantis mūsų

K. S. KARPIUS

pavadinimas prisidėjo prie jos gyvenimo kelių nustatymo taip, kad ji tapo ir Lietuvos mylėtoja, ir pasidarė taip reikalinga ir naudinga mūsų išeivijos gyvenime -- per ilgus 42 metus. Taip ji atsiųgino savo likimui su dideliu kaupu už jai visame jos gyvenime suteiktus malonumus dirbant savo tautai.

Ji tiems darbams buvo apdovanota ir prigimtimi, ir būdu, ir darbštumu ir sumanumu, kaip tą matė ir įvertino tie, kurie ją pažino tik paviršutiniškai, ir tie,

JUOZAS KAJECKAS, Lietuvos ministras Washingtone, savo užuojautos laiške:

"Su liūdesiu šį ryt perskaičiau Dirvoje žinią, kad Ona Karpienė atsiskyrė iš gyvųjų tarpo... Aš ją taip gyvai prisimenu iš susitikimo Kaune 1938 metais. Neseniai velionę ir pasiuntinybėje matėme. Ji tada teikė įspūdį įkūnytą sveikatos. JAV lietuviai velionės asmenyje neteko didelės patriotės lietuvės. Iš pat jaunystės ji dirbo savo išeivijos ir Lietuvos labui. Aplankius Lietuvą, keletais atvejais velionė dar su didesniu pasiaukojimu rūpinosi supažindinti JAV gyvenančius lietuvičius su vis gražėjančia Lietuva ir jos žmonių gyvenimu bei pažanga. Ji siejoji ypač priaugančios kartos lietuvių išlaikymui išeivijoje.

Velionė gyvai rūpinosi ir lietuvių tremtinių šalpa. Per visą gyvenimą velionė veikė, kad Lietuvai būtų geriau. Jos asmenyje Lietuva neteko didingos ir garbingos dukters."

BARBORA DARLYS, dabar su Voice of America Washingtone, artima jaunų dienų draugė dar kai gyveno Chicagoje, ir su kuria Lietuvoje draugavo 1938 metų vasarą kai Barbora buvo Lietuvos operoje:

"Ji tikrai buvo pasižventus lietuvi -- ir jos gerų darbų pasekmės gyvens mūsų širdyse ilgai, ilgai..."

SOFIJA OŽELIENĖ, veikli Lietuvoje birutininkė, dabar Chicagoje, mažai Oną pažinus: "Šviesios atminties Ona buvo tauri lietuviutė, patriotė, ir tikrai šviesios asmenybės, ir jos gražūs nuveiktieji darbai ilgai pasiliks visų atmintyje."

NORA GUGIENĖ, iš Chicago, Amerikos lietuvių veikėja, SLA išžidininkė: "Labai nustebau sužinojus, kad jūsų žmona, Ona, iškeliauo amžinybėn. Gaila, kad mes lietuvių netekom tokios gabios, nuoširdžios ir malonios lietuviutės."

DR. J.J. BIELSKIS, konsulas iš Los Angeles: "Clevelando lietuvių bendruomenė neteko darbščios veikėjos; lietuvių tauta neteko ištikimos ir atsidavusios dukters."

ALE RŪTA, rašytoja, iš Los Angeles, kuri tik pripuolamai pažino velionę: "Juodieji lemities varpai suskambėjo, ir jį gaudimas išplėšė jums brangiausią žemišką turtą -- žmoną ir draugę, didžią patriotę lietuviutę, mielą, kūrybingą, auksinės širdies moterį. Savo gerais darbais jūs buvote taip vienas antro verti. Jūsų bendros rankos ir bendra širdis tiek daug padėjo varguose lietuviams ir lietuviams."

ARTISTAS STASYS PILKA iš Chicago, mums artimas asmuo nuo komp. Antano Vanagaičio laikų: "Jautrios širdies ir šilto būdo Onos šviesus paveikslas stovi prieš mano akis, ir didelis dėkingumas, pagarba ir šiltas jausmas lydi jos prisiminimą".

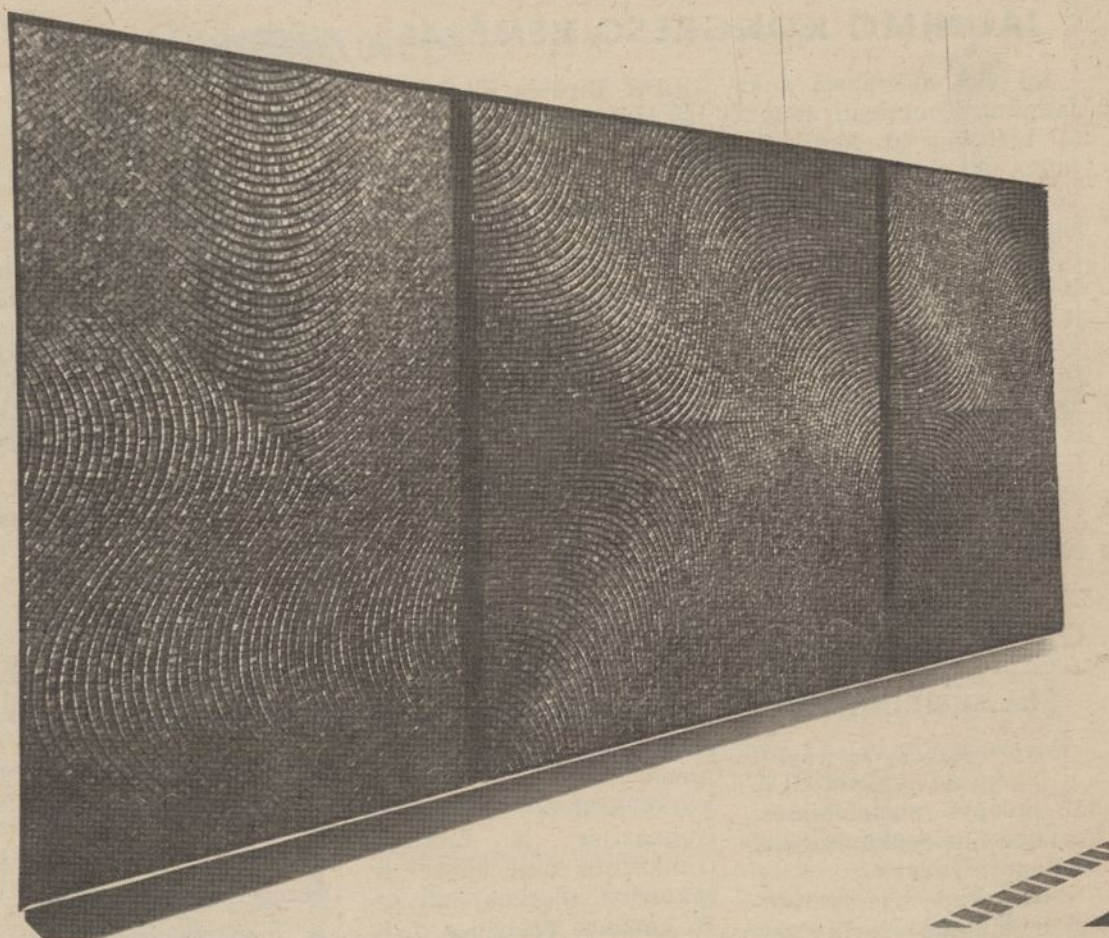
ANTANAS KALVAITIS, iš Chicago, buvęs Lietuvos konsulas: "Jos asmenyje mes netekome taurios lietuviutės, kuri ne tik mylėjo savo protėvių kraštą, bet ir ugdė meilę bei pagarbą tėvų žemei Amerikos lietuvių tarpe".

PRANYS ALŠENAS, iš Toronto, rašas Martyno Jankaus biografiją, kuriai gavo ir Onos aprašymą apie jos viešėjimus Birminghame ir Rambyne pas Jankus, kai ši buvo artimai susidraugavusi su Elze Jankute:

"Tik grįžus iš bažnyčios, Elzė Jankutė pranešė liūdną žinią, kad mirė jūsų mylima žmona... Gera, sakau, tik tiek kad mano baigiamoje rašyti knygoje -- Martyno Jankaus monografijoje -- liks ir velionės a.a. Karpienės atsiminimų žiupsnys."

VINCAS ALKSNINIS, senosios išeivijos veiklus lietuvis, iš Mansfield Center, Conn.: "Labai esu sujaudintas laikraščių pranešimais... Neturėjau laimės ją pažinti, bet... jaučiame netekę asmenybės, kokių mūsų tarpe taip mažai."

A. SIMUTIS, Lietuvos Konsulas New Yorke: "Mus čia visus pritrėnkė liūdna žinia, kad netekote mylimos žmonos, o lietuviška visuomenė nuoširdžios darbi-

Aleksandro Kašubienės 49x112 colių mozaika iš juodų plytelių, kuri buvo išstatyta parodoje New Yorke.

ALEKSANDROS KAŠUBIENĖS NAUJI LAIMĖJIMAI

ninkės. Apie jos darbus ir atsidavimą lietuviškiems reikalams skaitydavome spaudoje. Tad suprantama, kad su tamsta liūdi ir geros valios lietuviška visuomenė."

JUOZAS GEDMINAS, buvęs Dirvos redaktorius 1917-19 metais, gyvenęs Telšiuose (mirė gr. 29, 1965) kur jai lankantis susipažino: "Ji ir man buvo labai brangi asmenybė. Jos tyras draugiškumas, jos kuklumas ir malonumas visados stebino mane. Ji užsiliks mano atmintyje iki mirėšiai."

JIEVA TREČIOKIENĖ, iš Orange, N.J. su kuria Ona keliavo laivu 1963 m. Viduržemio jūra: "Turiu tokius malonius prisiminimus mūsų bendros kelionės ... ji visada bus gyva mano mintyse, nes ji buvo asmuo, supratęs visus kitus bendrakeleivius ir visiems buvo labai nuoširdi".

DR. M. ir ALENA DEVENIAI iš Californijos: "Rodos, taip neseniai mes visi sveiki ir linksmi New Yorke vaikščiojom, o jos jau nėra. Visada ji buvo linksma, pilna iniciatyvos ir siekianti ir ieškanti naujų kelių ir idėjų. Kaip gaila netekti tų žmonių, dabar, kada jie mums čia taip reikalingi".

ANITA NAVICKAITĖ, dainininkė, kuri su Ona kartu 1938 metais lankėsi Lietuvoje, iš Miami Beach, Fla.:

"Neapsakomai liūdna sužinoti, kad visų gerbiama ir pavyzdinga tautietė, Ona Karpienė, mirė... Ji paliko labai gražų, kilnių pavyzdžių ir jos darbai nurodo tikrą kelią visiems Amerikos lietuviams sekti. Labai apgailestaujame, kad jai nebuvo lemta ilgiau taip sėkmingai dirbti mūsų reikalingiems tikslams. Taip mažai tokių yra!"

DR. G. TABAKOV, iš Akron Ohio, buvęs Bulgarijos sveikatos ministras, prieš keletą metų gyvenęs Clevelande, su mumis susipažinęs:

"Žinia apie jos mirtį mane giliai sujaudino. Mielai prisiminti, ponija Karpienė buvo tokia draugiška, suprantanti, giliai užjausianti ir inteligentiška, praklini. Jos asmenyje atsispindėjo kas tai labai europietiško, taip daug to, ką mūsų mažos šalies praklinios motinos turėjo."

POVILAS P. DARGIS, iš Pittsburgho, SLA prezidentas: "Prieš einant į radijo stotį, gavęs telegramą, turėjau progos per mano vedamą lietuvišką radijo programą ne tik pranešti apie įvykusių mirtį, bet taip pat pasakyti apie jos gyvenimą. Paliečiau ją kaip didžią lietuvių patriotę. Taip pat pritaikiau ir muziką. Laikė mano kalbos buvo grojama Čiurlionio Preludais, o po to Clevelando Čiurlioniečių sugiedota "Tėve mūsų."

DIRVOJE, laidotuvių aprašyme, šitaip ji buvo įvertinta:

"Iš anksto pageidavus išvengti įvairių su laidotuviomis susijusių iškilnių, vieno velionė negalėjo išvengti -- didelės pagarbos jos gyvenime atliktoms darbams, jos žinai ir lietuvių dvasiai artimai asmenybei... Vakare buvo pasakyti velionės prisiminimų žodžiai, kuriuos ji jau seniai buvo užsitaravus... Jos

liui, kuris labai teigiamai ją įvertino.

Parodoje buvo išstatyta 17 darbų, įvairaus dydžio mozaikų iš juodo marmuro, iš kurių šešias įsigijo: The Atlanta University Art Museum, Atlanta, Ga., kitas universitetas New Orleans, vieną privati meno galerija, vieną meno muziejus ir pora architektų.

Pažymėtina, kad dailininkė, ruošdama šią parodą nebuvo vien tam atsidėjusi, bet lygiagrečiai realizavo užsakymus ir architektūrinės dailės srityje, ką ji numatė ir ateityje planuodama pasiūlymus naujai parodai.

Dail. Aleksandra Kašubienė ir jos vyras skulptorius Vytautas

Aleksandra Kašubienė

jau nėra mūsų tarpe, bet liko šviesus čia gimusių lietuvių pavyzdys, kaip puikiai galima suprasti, atjausti ir mylėti savo tėvų šalį..."

Adv. JULIUS SMETONA, kapinėse paskutiniame atsisveikinime: "Jos mirtis paliko tūštumą, kurią niekas užpildyti negali. Tačiau mes galime pasekti jos pavyzdžiu: mes galime likti optimistais iki galo: tiek mūsų pačių, tiek ypatingai mūsų nelaimingos tautos atžvilgiu. Šitoks, man atrodo, yra Onos Karpienės testamentas..."

(Bus daugiau)

A. SMETONOS MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merklio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliami trūkumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatinas.

Kol dar ne vėlu, užsakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čekį ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS
IŠVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS. STOGELIAI IR KITI
MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMAI
KOSTAS BUTKUS
Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

ATVAŽIAVĘ Į CHICAGĄ
aplankykite

"69" MENO GALERIJĄ
VIRŠ 200 LIET. DAIL.
PASKUT. DARBŲ

KAILIŲ PREKYBĄ
IŠVAIRIUS KAILIAI

"SPARTA" atstovybę
RADIO, RAŠOMOS IR
SKAIČIAVIMO MAŠINOS
MUZIKOS NAMUS
PIANAI IR VARGONAI

Valandos: 12-8 v. l. Tel 778-0505

Sav. STASYS ORENTAS

2612 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60629

JAUNIMO KONGRESO RĖMĖJAI

Iki šiol didžiausią auką Jaunimo Kongresui atsiuntė Lietuvos Studentų Sąjunga per savo CV išdininką Uogintą Kubilių, prisidėdami 250 dol.

"Šimtininkai", davę po 100 dol., yra visi gydytojai: dr. Adomavičiai ir dr. Baltrukėnas iš Akron, Ohio; dr. A. Razma iš Illinois ir dr. E. Lenkauskas iš Clevelando.

Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius atsiuntė 50 dol. auką ir gražų laišką.

DETROIT

SLA SUSIRINKIMAS

Kovo 6 d., 12 val. Lietuvos Namuose įvyksta SLA 352 kuopos susirinkimas, kuriame bus renkama SLA Pildamoji Taryba.

Susirinkime bus svarstoma ir daugiau svarbių reikalų.

LB SUSIRINKIMAS

Detroito LB apylinkės metinis susirinkimas įvyks kovo 20 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvos namuose. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija.

Visi Detroito apyl. lietuviai kviečiami gausiai šiam susirinkime dalyvauti.

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNEYMEN

1st CLASS SKILLED MEN ALL AROUND MACHINISTS DIE MAKERS JIG & FIXTURE MEN TOOL GRINDERS TOOL MAKERS

Must be able to set up. Work from Blue Prints & Close Tolerance work. Day shift. Steady employment for qualified men. Fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE

LLOYD TOOL CO.

C 4341 S. SAGINAW FLINT, MICH.

(25-30)

1st CLASS SKILLED DRILL PRESS OPERATORS HAND SCREW OPERATORS ENGINE LATHE OPERATOR Experienced preferred. Days or afternoons. Steady work for qualified men.

WELDALOY PRODUCTS

11551 STEPHENS, WARREN, MICH.

(22-28)

LDK Birutės Karių Šeimų Moterų Draugija Chicagoje per pirmininkę M. Babickienę ir išdininkę M. Jautakienę atsiuntė 30 dol. čekį, laišką linkėdamos Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui "savo žygiais ir darbais pagreitinti žiaurios bolševikų okupacijos Lietuvoje panaikinimą ir praskaidrinti viltis laisvės švyturiui".

Po 25 dol. prisiuntė Petras Matiukas iš Rochesterio ir N. N. iš Clevelando su priedu: "pridedamas savo auką primenu jums, kad komunizmas nepasikeitęs. Vienybėje mūsų galybė, tad kovokim iki pergalės!"

Po 20 dol. auką V. Juodvalkis iš Clevelando ir Ignas Kazlauskas iš New Yorko, buvęs Kauno III Gimnazijos ir Lietuvos Gimnazijos Muenchene direktorius, didesnę dalį savo amžiaus praleidęs dirbdamas su jaunimu. Laiške jis rašo: "Šiandien nuosirdžiai džiaugiuosi ir didžiausios Jūsų kovos už Lietuvą žygiais: Lapkričio 13 žygiu ir Jaunimo Metų žygiu".

Nepaprastai maloni, nuosirdi ir didelė 10 dol. auką atėjo iš mielo jaunimo bičiulio 80 metų judraus profesorius Igno Končiaus. Dar po 10 dol. auką: J. Vaineikis iš Chicago, J. Mikaila iš Detroito, M. Bratėnienė ir J. A. Januškevičius iš Dorchester, J. Belinis iš Grand Rapids, A. Buinys iš Hamilton, N. Feldmann iš Rochester, V. Izickas iš West Roxbury, dr. A. Pakalnis iš Peebles, Ohio, B. Snarskis, K. Gaižutis, A. Dovydaitis iš Clevelando, R. T. Vaitys iš Evanston, Illinois, D. Polteraitytė, Studentų Ateitininių

1st CLASS TOOL & DIE MAKERS & ALL AROUND MACHINISTS

Old style, do it yourself tool room. Top rates. Union shop. Fringe benefits. Work 52 weeks every year.

DETROIT FILTER CORP.

2535 Scotten Detroit, Mich.

Clevelando skautės R. Jokubaitytė, R. Dautaitė, R. Karskaitė, V. Mekešaitė, D. Nasvytytė, J. Petraitytė ir M. Jokubaitytė prie savo rankdarbių skirtų Kaziuko mugėi, kuri įvyks kovo 6 d.

J. Carlos nuotrauka

kų Sąjungos išdininkę Detroito. Algis A. Regis iš Chicago su 10 dol. čekiu atsiuntė geriausius linkėjimus, patardamas naudotis senųjų patirtimi, bet jaunimui perimti veikimą.

Po 5 dol. auką: Jurgis Juodis iš Brooklyno, I. Grigaliūnas iš Kenosha, Wisc., A. Dambrauskaitė-Rodgers ir J. N. Pakšienė iš Miami, Florida, A. Puskepalaitis iš Bostono, E. Gasparaitienė, J. ir O. Juozaičiai ir J. Pivoriūnas iš Clevelando.

4 dol. atsiuntė A. Garmus iš Clevelando, 3 dol. dr. A. Šmulskystys iš Riverside, N. J.

Visus sujaudino gauta 2 dol. auką iš profesoriaus Juliaus Gravrogko Clevelande. Prof. Gravrogkas yra paskutinis Vytauto Didžiojo Universiteto Rektorius, jau einąs 82 gyvenimo metus ir labai kukliai gyvenęs. Tačiau jaunimo reikalais jis rūpinasi ir siejosi bei remia. Dar 2 dol. atsiuntė N. N. iš Rahway, N. J., ir 1 dol. S. Kiršinas iš East Chicago.

Visiems aukotojams pasiunčiami kvitai ir kišeniinio dydžio Jaunimo Kongreso Rėmėjo kortelės. Kvitus ir korteles gauna tie, kurie atsiunčia aukas PLJK Finansų Komisijai. Aukus siusti šiuo adresu: Lithuanian Youth Congress, c/o Mrs. B. Juodikis, 1794 East 227 Street, Cleveland, Ohio 44117.

CLEVELAND

• Skaučių ir skautų tėvų komiteto gausus dalyvių skaičius susirinkimas įvyko sekmadienį vasario 27 d., Sv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Susirinkimą vedė pirm. dr. Ant. Butkus, sekretoriavo Ald. Raulinaitienė.

Prieš kurį laiką skaučių ir skautų tėvams darnesnio darbo sumetimais sutarus veikti vieno, o ne dviejų komitetų apimtyje, iškilio formalių klausimų tuntu ir tėvų k-to kompetencijų klausimais. Ryškiausias nuomonių skirtumas pasireiškė skaučių Neringos tunto vadovybei nepripažįstant tokio bendro komiteto. Tas nepripažinimas aiškiausiai pasireiškė nedalyvaujant ir nepateikiant atskaitomybės dokumentų tėvų k-to revizijos komisijai.

Kas be ko, tėvų ambiciją užgavo ir skubus susirinkimo laikui taikytas vyr. skaut. B. Juodelio prisiųstos naujos taisyklės, tvarkančios tuntu ir tėvų k-tų santykius. Pagal naujas taisykles, paskiri skautų vienetai pasirenka atitinkamus tėvų rėmėjų būrelius. Pagal naujas taisykles išiečių, kad dabartinė tėvų komiteto veikla nustoja teisinės galios.

Atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose vietovėse tokie bendri tėvų komitetai jau

veikė iš seniau (Toronte ir kt.), toks Clevelando skaučių ir skautų tėvų komiteto veiklos planų "užsachavimas", (iki šiol nesukėlęs nuomonių skirtumų iš Pilnų tunto vadovybės pusės), naujomis taisyklėmis tik dar labiau supainioja skautų vadovybės ir tėvų komitetų santykius.

Aukos Balfui

(Tęsinys)

Po \$3,00 -- J. Andrijauskas, M. Aukštuolis, V. Bacevičius, D. Balčiūnas, V. Benokraitis, A. Bielskis, Vl. Brazilius, J. Bružas, P. Butkienė, K. Chutela, A. Čiuprinskas, J. Dumbrys, F. Eidimtas, J. Garla, I. Gatautis, K. Gelažius, P. Jocius, A. Jonaitis, V. Juodis, A. Juodvalkienė, K. Karpavich, A. Karsokas, L. Kazėnas, J. Kazėnas, F. Klimaitis, J. Krygeris, J. J. Kunavičiai, L. Leknickas, J. Liutima, S. Lukoševičius, H. Maciauskas, K. Marcinkevičius, V. Maslauskas, I. Muliolis, S. Orantas, J. Pažemis, V. Raulinaitis, V. Rutkauskas, A. Sadauskas, J. Šarkauskas, R. J. Skavičius, H. Stasas, St. Urbanavičius.

Po \$2,00 -- V. Alis, V. Amšiejus, B. Auginas, B. Bacevičienė, V. Bakūnas, S. Bakūnienė, M. Barniškaitė, F. Baranauskas, J. Bartkus, J. Baranauskas, J. Barniškis, J. Bendoris, E. Blumentalis, R. Brazaitienė, J. Chaleckienė, L. Dautartas, K. Eidukaitis, M. Eidukevičius, P. Ežerskas, F. Gaižutis, S. Garlauskas, V. Gelažius, K. Gelažius, A. Gincas, V. Gincas, A. Gylis, V. Jurgelis, P. Jurašūnas, P. Jurgutavičius, J. Kalvaitis, J. Kaunas, B. Kliauzas, A. Koklys, E. Krištonis, R. Laniauskas, P. Liaukonis, J. Lincevičius, P. Mačienė, M. Maslauskienė, K. Matulionis, V. Matulevičius, K. Mažonas, J. Merky, J. Mikolauskas, F. Modestas, M. Motiejūnas, L. Nagevičius, J. Nasvytis, P. Naurušas, F. O'Beil, K. Palubinskas, Z. Pecus, V. Petkus, K. Pikturna, V. Plodžinskis, A. Puškorius, A. Ragauskas, B. Rėkus, Rogers, U. Samsonas, S. Slabokas, P. Stempužis, A. V. Staškevičius, J. Stoškus, L. Šukienė, A. Tamulis, A. Vasiliauskas, A. Vėdegys, I. Verbyla, J. Žagarskas, G. Žemaitis, K. Žiedonis, D. Žilius, V. Žitkutė.

Po \$1,00 -- P. Ališauskas, R. Apanavičius, A. Brazis, Citaivičius, B. Davis, B. Dovidavičienė, J. Gražulis, A. Janušauskas, S. Juozapaitis, F. Juras, P. Katlen, A. Kazlas, W. Kazen, P. Kijauskas, E. Lesky, V. Levulis, F. Mackus, E. Malskienė, J. Mardosas, A. Martinonienė, V. Motiejūnas, J. Montvila, P. Neimanas, S. Ragauskas, C. Renkus, J. Sadauskas, V. Sakas, S. Sadauskas, B. Savickas, F. Simonaitis, J. Skudžinskis, J. Šlapelis, A. Skovy, A. Stankūnas, W. Šatūnas, A. Švarcas, J. Vaičiūnas, V. Vaškeilienė, P. Vencius, M. Vilušis, R. Vodopalis, V. Unguraitis, J. Žementauskas, H. Židonis, J. Žilinskis, P. Zorska.

\$0,50 -- K. Žementauskienė, Kun. B. Ivanauskui, Šv. Jurgio par. klebonui, už pinigine rinkliavą bažnyčioje, laikraščiams: Dirvai, Naujienoms, Draugui ir radijo valandėlei už skelbimus, aukotojams ir rinkėjams visiems nuoširdus ačiū!

Balfio dkyriaus valdyba

DESIGNERS
DRAFTSMEN
ENGINEERS
MECHANICAL
STRUCTURAL
ELECTRICAL

Permanent position with expanding company. Fringe benefits.

AMERICAN
MONORAIL

1111 East 200
Phone: 486-5000

(LOCATED BETWEEN EUCLID & ST. CLAIR AVE.)

SPECIAL VIA C.T.S. BUS FROM WINDERMERE BUS STATION

An Equal Opportunity Employer (26-28)

FACTORY
WORK

General factory work; 19-32; 1st and 2nd shifts. Good hourly rates. Benefits. Apply after 8 a.m.

WEATHER-TITE CO.
KRICK RD. BEDFORD, O.

ELECTRICIAN

Panel and machine tool wiring position, good company benefits, apply in person.

AMERICAN
MONORAIL CO.

1111 East 200
Phone: 486-5000

(LOCATED BETWEEN EUCLID & ST. CLAIR AVE.)

SPECIAL VIA C.T.S. BUS FROM WINDERMERE BUS STATION

An Equal Opportunity Employer (24-26)

MEZGĖJOS

Prityrę siūti rankomis moterų mezginius. Tarnyba ištiesiems metams. Puikios darbo sąlygos. Specialus autobusas iš Windermere — Euclid Rapid stoties.

Christiana Mills, Inc.

4545 Beidler Road
Willoughby, Ohio
Tel. 946-4000

(25-26)

Tinkami rūbai duoda gerą
savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį — Mes aprensime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybėlės.

Krautuvėje Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4640 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių! Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. 225-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

NERINGOS SKAUČIŲ IR PILĖNŲ SKAUTŲ TUNTŲ

R E N G I A M A

KAZIUKO MUGĖ

I V Y K S T A

1966 KOVO 6 D., ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE, 6527 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, O.

PRADŽIA 12 VAL. PIETŲ NUO 12:15 IKI 4 VAL., LAUŽAS 5 VAL. P. P.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATVYKTI IR PAREMTI JAUNIMĄ
JAUNIMO METUOSE!DESIMTOJI KAZIUKO
MUGĖ CLEVELANDE

Laukiant šios sukaktuvinės šventės, skautės ir skautai rūpestingai ruošiasi visus svečius maloniai priimti. Mugė vyks kovo 6 d., šv. Jurgio salėje ir žada turėti įvairių staigmenų.

Tą dieną visi Clevelando ir apylinkių lietuviai, jaunimo organizacijos ir visas jaunimas maloniai kviečiami atvykti, pamatyti ir nusipirkti įvairių rankdarbių, baronkų, skaniai pavalgyti pietus.

Salė bus gražiai dekoruota, kad sudaryti svečiams malonią nuotaiką. Vakare įvyks nuotaikingas laužas.

Skautės savo pilną skirs vienai skautei iš Anglijos kelionei apmokėti į Jaunimo Kongresą ir turtui stovyklos palapinėms įsigyti.

Tad kovo 6 d. tegul nelieka nei vieno namuose. Visi pas mūsų jaunimą į Kaziuko mugę.

Mugės pradžia 12 val. Pietūs nuo 12:15 iki 4 val. p. p. Laužas 5 val. p. p. Laukiame visų.

Sesė Mirga

• Jaunimo Kongresui artėjant, o rengimo išlaidoms padengti vykstant didžiuliam aukų vajui, Jaunimo Metų Komitetas š. m. gegužės 21 d., šeštadienį, šv. Jurgio parapijos salėje rengia subatvakarį, kurio programą išpildys jaunimas. Programa bus paskelbta vėliau. Po programos šokiai ir vaišės. Pelnas skiriamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui.

Visos organizacijos prašomos tą dieną parengimų nedaryti, o visiems, kurie myli savo jaunimą, dalyvauti šiame mūsų parengime.

• Prieš atnaujindami savo namų arba taip vadinamų "Homeowners", draudimus palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Clevelando vyr. skautės ir skautininkės bendromis jėgomis paruošė įvairių gražių rankdarbių Kaziuko mugę, kuri įvyks kovo 6 d. sekmadienį. Mugė atidaroma 12 val. ir visi clevelandiečiai kviečiami atsilankyti. Nuotraukoje skautininkė M. Kižienė ir vyr. skautė J. Petraitytė prie pagamintų rankdarbių.

LB I-OS APYLINKĖS VALDYBA ruošiasi ataskaitiniam pranešimui metiniame susirinkime, kuris įvyks kovo 13 d. 12 val. Lietuvių salėje.

Valdyba, neatsižvelgiant į visuomenės apkrovimą įvairiomis aukomis, vistik savo užsibrėžtus darbus atliko.

Parengimai susilaukė gražaus pasisekimo ne tik piniginiai, bet ir šiltu atsiliepimu bei įvertinimu.

Šiais metais solidarumo įnašų reikalu nebuvo kreiptasi raštiškai ar per seniūnus, bet tenki-

nomės spauda, radijo ir bažnyčia, tuo sumažindami išlaidas, ir reikia konstatuoti, kad mūsų liet. visuomenė įvertino LB tikslus ir ją remia. Solidarumo įnašą yra užsimokėję didesnė pusė priklausančių 1-ajai Apylinkei. Solidarumo įnašas yra mūsų pagrindinės pajamos ir būtų džiugu, kad ir tie, kurie užsimiršta arba svyruoja -- atliktų šią tautinę pareigą.

Valdyba, kiek sąlygos leido, neatsisakė paremti ir kitas lietuviškas institucijas bei reikalus. Sušėlpta: Skautų Pilėnų tuntas --

20 dol., Skaučių Neringos tuntas -- 20 dol., Clevelando "Žaibas" klubas -- 15 dol., vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos pažangiesiems mokiniams dovanėlės knygomis, už kurias sumokėta 110 dol., Baltijos Aidų Radijui -- 30 dol., Žygiui į Jungtines Tautas lapkričio 13 d. -- 50 dol., Liet. Laisvės Karo invalidams -- 20 dol., Tėvynės Garsų radijui -- 30 dol. (už malonų patarnavimą), vysk. Valančiaus lituanistinei mokyklai -- 300 dol. Viso mūsų lietuviškai veiklai atduota 620 dol. Be to

valdyba yra numachiusi papildyti Liet. Fondą 250 dol. (yra jau įnešusi 500 dol.) ir jaunimo kongresui -- 100 dol.

Praeitais metais įvykdė anksčiau tytesnį valdybos nutarimą, itekdama Čiurlionio Ansamblio įsigytų namų skolas sumažinti -- 1000 dol.

Šiais metais sukanka mūsų vietinei spaudai Dirvai 50 metų sukaktis -- ji neturėtų būti taip pat pamiršta.

Brangus lietuvi, valdyba baigdamą savo metinį darbą, nuoširdžiai dėkoja už kreiptą dėmesį į LB reikalus, už solidarumo įnašus, aukas, mūsų parengimų lankymą, gražius atsiliepimus apie mūsų veiklą, kaip spaudoje taip ir asmeniškai. Dėkui už padarytas malonias pastabas bei duotus patarimus. Dėkojame mūsų jaunimui ir organizacijoms, kurie su mumis šiltai bendradarbiauja. Kviečiame ir tikime, kad ir ateityje prisidėsite prie tautinės kultūros ugdymo ir lietuviškos gyvybės išlaikymo. Junkimės į vieningas gretas ir stiprinkime kovą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimui. Dalyvausime kovo 13 d. metiniame susirinkime ir kam sąlygos leidžia neatsisakykite dirbti Apylinkės Valdyboje.

JAV LB Clevelando, I-os Apylinkės Valdyba: F. Eidimtas, A. Jonaitis, K. Karpius, B. Bernotas, A. Pautienis.

• Jaunimo Metų proga kovo mėnuo yra skirtas Jaunimo Kongreso lėšų telkimui. Kovo 6 d. yra vajuos diena visame pasaulyje. Lėšos labai reikalingos Kongresui (parodomis, posėdžiams, kitų kraštų jaunimui atvažiuoti, leidiniams ir t.t.).

Išėjvijos, lietuvių tautos ir Lietuvos ateitį užtikrins sąmoningas ir ryžtingas jaunimas. Jis tęsia Lietuvos laisvės kovą ir ją laimės!

Jaunimo Metai ir Kongresas parodys visam pasauliui mūsų jaunimo pasiryžimą ir jėgą. Šis užsimojimas reikalingas visų paramos.

Clevelando ir apylinkių lietuviai maloniai prašomi mūsų jaunimui padėti. Kiekviena auka yra laukiama.

Clevelando Jaunimo Metų Komitetas kovo 6 d. pradeda rinkti aukas ir rinkėjai aplankys jūsų namus. Jeigu kuriuos ir praleisime, prašome aukas siųsti Kongreso Finansų Komisijos išdininkei Birutei Juodikienei arba paskambinti bet kuriam Clevelando komiteto nariui ir mes mielai jįs aplankysime.

Laukiame Clevelando visuomenės paramos mūsų jaunimui!

Clevelando Komiteto sudėtis: B. Pautienytė, D. Bartuškaitė, N. Kuncaitytė, N. Sabataitytė, E. Augustinavičiūtė, P. Mikšys, F. Eidimtas, R. Minkūnas, J. Šenbergas, M. Leknickas.

Džinaras Kižys.

Jaunimo Metų Clevelando Komiteto pirmininkas

LIEPSNOS TAPYBA
CLEVELANDE

Š. m. kovo mėn. 12 d. (šeštadienį), 7 val. vakaro Clevelande Naujos parapijos salėje vyks dail. inž. Mikalojaus Ivanausko Liepsnos Tapybos dailės parodos atidarymas. Paroda bus at-

dara ir sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Deginimas odoje ar medyje yra paprastai atliekamas vartojant smailią įkaitintą adatą ar kilpinės formos vėlelę.

Inž. M. Ivanauskas sukūrė naują techniką, pareidamas iš deginamų taškų bei brūkšnių į laisvą deginimo techniką. Ši nauja technika įgalino autorių atsiekti daug ryškesnių efektų; būtent kaip giliaspaudės bei graviūros.

Savo darbais inž. M. Ivanauskas yra pasirodęs ir kitų valstybių dailės darbų parodose. Jo skirtingos technikos meną kaip tik ir turėsime progos pirmą kartą pamatyti Clevelande.

Gavėnios metu -- kovo 12 d. 7 val. 30 min. vak., Clevelando Lietuvių Studentų Sąjunga rengia religinį koncertą šv. Jurgio bažnyčioje. Koncertą išpildys pagarsėjęs Trio iš Toronto: kun. Bronius Jurkšas -- organizatorius ir vargonų muzikos interpretuotojas, Stepas Kairys -- smulkintikas ir Janina Liustikaitė -- sopranas. Programoje žymiausi Bacho, Dambrausko, Handelio, Mozarto, Žilėvičiaus ir kitų kompozitorių kūriniai.

Nuotraukoje Janina Liustikaitė.

• Jau yra gauta V. Dau-girdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, šeštoji laida. Terros išleista. Kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Galite įsigyti Dirvoje.

PARDUODAMI NAMAI

Dviejų šeimų 5-5-4 arti E. 185 gt. Dideli kambariai. Viskas arti.

Vienos šeimos trijų miegamųjų, nebrangus, netoli Neff Rd.

12 šeimų apartamentas. beveik naujas. Geros pajamos.

Turime keturius naujus namus.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
United Multiple Listing Service

780 E. 185 gt. IV 1-6900
arba vakarais KE 1-2190

PRIEŠ PIRKdami Jūsų PAGEIDAUJAMĄ AUTO MAŠINĄ, PIRMA TEIRAUKITES DĖL KAINOS IR MODELIO

"BUICK" ATSTOVYBĖJE

SIMS BROS INC.

21601 Euclid Ave.

Publikos mėgiama BUICK auto mašina patvari ir ekonomiška kelyje.

Jūsų patogumui naujame moderniškame pastate visų rūšių modeliai. 60 mašinų išstatyta kasdieną klientų apžiūrėjimui ir demonstravimui.

Mandagus ir sąžiningas patarnavimas. Kreipkitės į PETRĄ MORKŪNĄ G. M. "BUICK" atstovą

Tel. 481-8800

Euclid, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Dirvos 3 nr. ir kitomis progomis buvome atžymėje ALT S-gos East Chicagos skyriaus ir jo narių nuolatinę ir didelę talką Dirvai. Kaip žinoma, skyrius savo įnašą Vilties draugijai vėl padidino visu 100 dol., tuo būdu pasiekiant bendros skyriaus įnašo 600 dol. sumos. Negana to, pavieniai skyriaus nariai taip pat nuolat didina savo įnašus ar pritraukia naujų narių Vilties draugijon. Be Dirvoje (3 nr.) minėtų tėvo ir sūnaus Antano ir Uosio Juodvalkių įnašų (po 25 dol.), šie ALT S-gos E. Chicagos skyriaus nariai padidino savo įnašus:

V. Aukštuolis	10 dol.
St. Juodakis	5 dol.
P. Steikūnas	5 dol.

Naujai į Vilties draugiją įstojo:

St. Vaišvila	10 dol.
St. Stulpinas	10 dol.

Ta proga Dirvą aukomis parėmė:

J. Neverauskas	3 dol.
J. Steikūnas	3 dol.
J. Petkūnas	5 dol.
K. Valeika	10 dol.

Tuo būdu ALT S-gos E. Chicagos skyriaus ir jo narių indėlis Dirvos vajui siekia bendrą 211 dol. sumą.

Nebraskos valstijos gubernatorius Frank B. Morrison pasirašo Vasario 16 proga Lietuvių Dienos proklamaciją, stebint Nebraskos universiteto studentams Andriui Dabšui ir Algiiui Mackevičiui.

Velionies bendradarbių ir pažįstamų žiniai pranešame, kad

š. m. vasario 23 d. Lietuvoje, Mažeikiuose mirė 75 metų amžiaus

gydytojas VLADAS BURBA

Mažeikių Apskrities Ligoninės steigėjas,

ilgametis vedėjas ir chirurgas nuo 1923 metų.

Šv. mišios bus atnaušiamos š. m. kovo 12 d., šeštadienį, 8:30 iš ryto šv. Panelės Marijos Gimimo Bažnyčioje, Chicagoje, 69 gt. —

Nuliūdę:

žmona Kotryna — Mažeikiuose ir sūnus Kostas, marti Donata, anūkės Marytė ir Nora — Chicagoje

A + A

Architektui ALGIRDUI BAKŠIUI

mirus, jo žmoną IRENĄ, dukrą KORNELIJĄ, motiną MAGDELENĄ BAKŠIENĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Bartkus and Associates Inc.
bendradarbiai

JAUNIMO METŲ KOMITETAI

Jaunimo Metų komitetai, kurie rūpinasi Jaunimo metų praveimu, Jaunimo kongreso remimu ir aukų rinkimu, veikia šiuose kraštuose: Anglijoje (St. Kasparas), Argentinoje (O. Karelis, inž. J. Babarskas), Austrijoje (V. Mituzas), Australijoje (R. Cibas, A. Šimaitis, A. Garolis, V. Karpytė, V. V. Šliogeris), Belgijoje (St. Baltus), Brazilijoje (Pranas A. Filho, R. Steponaitytė), Italijoje (Mons. V. Mincevičius), Kolumbijoje (kun. M. Tamosiūnas), Naujojoje Zelandijoje (V. Grigaliūnas), Prancūzijoje (kun. J. Petrošius), Šveicarijoje (A. Gegeckas), Veneculoje (inž. Vladas Venckus, D. Statkutė), Vokietijoje (kun. V. J. Damijonaitis, F. Skėrys, V. Bartusevičius), Danijoje (inž. Č. Šliaušinskas), Olandijoje (O. Klevenis).

Urugvajų kontaktuoti M. Svečiulis, Peru — S. V. Malėnas ir Švedijoje — J. Kriaučiūnas.

JAV ir Kanadoje beveik kiekviename mieste yra sudaryti Jaunimo Metų komitetai arba veikia pavieniai asmenys-ryšininkai. Iki šiol energingiausiai pasireiškę komitetai Chicagoje (J. Kregždys), Los Angeles (E. Radvenis), Clevelande (D. Kižys), Detroite (V. Urbanas), Worcesteryje (P. Molis), Waterburyje (G. Šlapkūnas), Philadelphijoje (A. Gečys), Linden, N. J. (B. Vaičiūnaitė ir K. Samatytė), ir kitur. V. K.

VISUOMENĖS PASITARIMAS

Kovo 6 dienos visuomenės pasitarimui pranešėjai pakviesti iš Connecticut ir New Yorko.

Z. Strazdas, M. Žukauskienė ir A. Vakselis vadovaus diskusijoms — tema: "JAV ir Lietuvos kovos vienumas".

V. Bražėnas, K. Bagdonas ir St. Gudas — temai "Laisvės kovos priemonės ir planai".

A. Sperauskas, L. Bražėnaitė ir J. Karmuza, Jr. bus koreferantai tema — "Jaunimas mūsų laisvės kovoje".

Šis Lietuvos laisvės kovos klausimais visuomenės pasitarimas šaukiamas LB Connecticut Apygardos Politiniams Reikalams komiteto iniciatyva. Pasitarimu siekiama surinkti iš plačiosios visuomenės kuo daugiau naujų pozityvių minčių ir pasiūlymų Laisvės Kovos veiklai patikslinti, pagyvinti ir planuoti. Todėl pareiškimų laikas posėdžiuose bus griežtai ribojamas, kad davus pasisakyti kuo didžiausiam dalyvių skaičiui.

Posėdžius atidarys LB Connecticut Apygardos pirmininkas dr. P. Vileišis.

A. A.

ALGIRDUI P. BAKŠIUI

mirus, gilaus skausmo valandoje, jo žmoną IRENĄ, dukrelę KORNELIJĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Marija ir Edvardas Markuliai

Mylimai mamytei Lietuvoje mirus,

TERESEI KAVALIAUSKIENEI

IR

KUNIGUNDAI KODATIENEI

bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Baubliai. Laurai ir Staškai

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS I-SIS IR XI-SIS SKYRIAI NEW YORKE RUOŠIA DIRVOS 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMĄ,

kuris įvyks š. m. kovo 12 dieną, šeštadienį, 7:30 val. vak., Winter Garden jaukiai atremontuotoj salėj, 1883 Madison Street, Brooklyn, N. Y.

Prof. Jonas Puzinas iš Philadelphijos, skaitys paskaitą "Ankstyvoji Amerikos lietuvių spauda" ir žurnalistė Emilija Čekienė "Dirva auksinio jubiliejaus ženkle".

Meninėj programoj sol. Aušra Vedeckaitė, iš Worcester, Mass., padainuos akompanuojant muz. A. Mrozinskui, Irena Vėblaitienė, iš Elizabeth, N. J. padeklamuos. Po programos vaisės.

Maloniai kviečiama visa New Yorko ir jo apylinkių lietuvių visuomenė atsilankyti.

ALT S-gos 1-jo ir 11-jo skyrių vadovybė

CHICAGO

Vakaras Algimantui Mackui

-- taip vadinosi Šviesos-Santaros vasario 26 d. parengimas Algimantui Mackui prisiminti. Klausytojų ir žiūrovų buvo pilna Jaunimo Centro salė, Vakaras, kuriam negailėta išsine trifušo, buvo pradėtas paties Algimanto poezija, kadaise įkalbėta į juostą. Ją pasekė Alfonso Nyka-Nyliūno "dedikacinis žodis", kuris, bent man, buvo didžiausias šio vakaro nusivylimas. Prieš kiek laiko panašiam Antano Škėmos pagerbime tas vaidmuo buvo atitekęs kitam mūsų žymiam poetui Henriui Nagiui. Tą syk savo pilna polėkio kalba Nagys užkrėtė publiką kažkokia tokiu minėjimu būtina nuotai-ka. Tuo tarpu Alfonsas Nyka-Nyliūnas nuobodžiu balsu skaitė paskaitėlę daugiau tinkančią mokyklai, negu Mackų pažinusiai publikai. Po tokios paskaitos atsidurėm lyg kokiame žemesnės mokyklos parengime: viskas labai aišku ir gerokai nuobodu.

Tos nuotaikos nepajėgė pašalinti nei vėliau deklamavusi Lintė Sutama, nei dvi Juliaus Gaidelio (Mackaus žodžiai) dainos, išpildytos Aldonos Stempužienės, V. Jakubėnui palydint fortepionu.

Į tinkamą nuotaiką publiką grąžino Kosto Ostrausko vienaveiksmė drama Duobkasiai. Čia nustebino ne kas, bet kaip, Dalia Juknevičiūtė vaidino puikiai, duobkasiai Algimantas Dikinis ir Vytautas Juodka, Chicagoj gerai pažįstami aktoriai, pasirodė iš geriausios pusės. Pati drama gerokai makabriškos nuotaikos, kurią tačiau prablaškėdavo ištraukos iš Šekspyro Hamleto ir praščiokiškas antrojo duobkasio -- Vytauto Juodkos -- humoras. Dalia Juknevičiūtė buvo "Jauna Mo-

teris" -- iš tikro mirtis, Režisavo Jurgis Blekaitis, asistuojant Daliai Bylaitienei, dailininkas -- Algirdas Kurauskas. Po pertraukos sekė Dariaus Lapinsko Cantata deklamata -- garso ir šviesos spektaklis "mirusiems mūsų mylimiesiems" (žodžiai Algimanto Mackaus). Apie jį Dirvoje jau rašė Vladas Jakubėnas. Apytamsėje scenoje matėme jauną porą -- deklamuojant Mildą Pakalniškytę ir Leoną Barauską, solistus Aldoną Stempužienę ir Stasį Barą-Baranauską, fortepioną su pianistu W. Charkowsky, 3 mušamųjų instrumentų muzikantų grupę, kalbantį vyrų chorą (uždengtais veidais), na, ir patį dirigentą Lapinską.

Tame žodžio, dainos ir muzikos sukūryje buvo tikrai briliantinių momentų. Nežinau, ką čia galima būtų prikišti, nebent garų ir šviesos efektus. Ne dėl to, kad jie būtų blogi. Pavyzdžiui, netoli galo scenoje įvyksta sprogimas, kurį seka visiška tamsa. Pasigirsta dalyvių balsai, bet ne nuo scenos, bet iš salės galo, panašūs į tuos, kuriuos girdime ne šį pasaulį vaizduojančiuose filmuose ar TV programose. Būdamas kiek konservatyvus, norėčiau dar kartą išgirsti tą kantatą be tų dėmesį nukreipiančių staigmenų. Žodis ir muzika turėtų gerai skambėti ir be tų optinių efektų.

Publika, atrodo, nenuobodžiaavo, nors kai kas jautėsi nevisai jaukiai. "Pagaliau", -- pareiškė viena ponija išeidama, prisiminusi Alfonso Nyka-Nyliūno paskaitą, kurioje jis išsiviją suskirstė į tris kartas: 1) Lietuvoje jau pasiekusią savo brendimo ir karjeros viršūnę, 2) gimusią jau nepriklausomybės laikais, bet ten dar brendusią ir 3) kuri išsivijoje atsiderė vaikystėje: "aš priklausau pirmai kartai, o jie jau trečiai, kur čia viską suprasti!"

(vm)

NEW YORK

• DIRVA švenčia 50 metų sukaktį. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 1 skyrius, vad. Jurgio Kiaunės ir 11-sis skyrius, vadovaujamas Jurgio Siruso, ruošiasi šią sukaktį iškilmingai paminėti š. m. kovo 12 dieną, Winter Garden salėje, 1883 Madison Street, Brooklyn, N. Y.

Prof. Jonas Puzinas skaitys paskaitą apie "Ankstyvąją Amerikos lietuvių spaudą", Emilija Čekienė "Dirva auksinio jubiliejaus ženkle". Meninėj daly sol. Aušra Vedeckaitė padainuos akompanuojant muz. Mrozinskui. Irena Vėblaitienė padeklamuos.

Sios reikšmingos sukakties proga dail. Juozas Bagdonas ir dail. dr. Marija Žukauskienė dovanojo po vieną savo kūrinį.

Atsižvelgiant, kad minėjimas - akademija vyksta Jaunimo Metuose, programai vadovauti pakviesti jaunieji akademikai: dr.

Algirdas Budreckis ir Daina Maurukaitė.

Po programos vaisės ir kiti įvairumai. Kviečiama lietuvių visuomenė gerai atsilankyti.

OMAHOJE AMERIKIEČIAI ŠVENTĖ VASARIO 16

Skaitytojai, be abejo, prisimena, kad Amerikoje viena vasaros savaitė būna skelbiama kaip Pavergtųjų Tautų savaitė. Omahos miesto Pavergtųjų Tautų Savaitės komiteto pirmininkas pulk. E. B. Stahl visą laiką galvojo, kad apie pavergtas tautas kalbėti ir jas minėti ne savaitės, bet 52 savaičių metuose reikia. Tos minties vedinas pulk. E. B. Stahl pasitaręs su pavergtųjų tautų atstovais (jų tarpe ir lietuviais), nutarė amerikiečius kaip galima dažniau su pavergtųjų tautų klausimu praktiškai supažindinti. Bent šiuo laiku su pavergtųjų tautų atstovais, bei jų praeitimi, jis nutarė supažindinti amerikiečių jaunomenę -- viduriniojo mokyklos.

Dėka to, Vasario 16 dieną pavergtoji lietuvių tauta buvo pristatyta Notre Dame Academy lankančioms 450 mergaičių. Tą dieną mokyklos priekyje šalia amerikietiškosios vėliavos suplėsvavo ir lietuviškoji trispalvė. Omahos apylinkės bendruomenės valdyba mokyklos patalpose suorganizavo lietuviškų knygų anglų kalba, tautodailės dirbinių bei diagraminių žinių apie Lietuvą parodėlę. A. Pocevičius paruošė lietuviškosios muzikos juostą, kuri buvo visą dieną protarpiais mokyklos garsoįrenginių sistema perduodama visai mokyklai. Visos 450 mergaičių ir mokomasis seselių vienuolių personalas buvo pasipuošęs lietuviškomis tautinėmis spalvomis, kurias parūpino Omahos apylinkės bendruomenės valdyba. Mokyklos vedėjai Omahos apylinkės lietuvių bendruomenės komiteto pirm. Petras Adamonis įteikė Sibiro lietuvių maldaknygę anglų kalba ir Armonienės "Palik ašaras Maskvoje".

Pulk. E. B. Stahl pareiškė, kad šis lietuvių pasirodymas, tiek jo paties, tiek ir mokyklos vadovybės buvo su dideliu pasitenkinimu sutiktas. Greitu laiku planuojama surengti dar du lietuvių pasirodymus kitose vidurinėse mokyklose. Bendruomenės valdyba didžiai dėkinga G. Reškevičienei, L. Antanėlienei, D. Sulskienei ir V. Jaudėienei už pastangas ir darbą su ruošiant parodėlę.

Lietuviškoje Vasario 16 d. minėjimo dalyje buvo vasario 20 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje ir salėje. Minėjime buvo du kalbėtojai: pulk. E. B. Stahl ir iš lietuvių tarpo -- Ben. Sulskis. Abu kalbėtojai akcentavo ne praeities, bet ateities klausimus.

Minėjimą pravedė P. Adamonis ir O. Domaitė. Choras, vad. muz. Br. Jonušo, padainavo keletą dainų, o jaunųjų šeštadieninės lietuviškos mokyklos šokėjų grupė pašoko 2 tautinius šokius. Jaunieji šokėjai, vad. D. Sulskienės, jau du kartus pasirodė amerikiečių publikai. Lietuviško jaunimo metai -- mūsų jaunimas savo pareigą atlieka! (vš)